

Deel B

Programma's tekstuele toelichting

INHOUDSOPGAVE

DEEL B

Gezonde jeugd 4

Kansrijke start

1. Nu niet zwanger 5
2. VoorZorg 7
3. Stevig ouderschap 8
4. Knooppunt kansrijke start Kerkrade 9
5. Centering zwangerschap 11
6. Proeftuin Geboortezorg Flex 13

Basisschool/middelbare school

1. Gezonde basisschool van de toekomst 14
2. Overgewicht bij jongeren/Netwerkaanpak / Kei Gezond! 15
3. Talentonwikkeling/leren locatie Holz 19
4. Pleintje app 21
5. Shuffle sports 23

Vitale wijken 25

1. Voorzieningen Wijzer 26
2. Sociaal programma Rolduckerveld 28
3. Community Building/ABCD-aanpak *nieuw* 30
4. Burgerparticipatie, pilot Kerkrade Noord 32

Vitaal ouder worden 34

1. Aanpak eenzaamheid 35
   a. Boodschappenplusbus 37
   b. Gelukkig ouder worden 39
   c. Hulp bij huishouden 41
   d. Kaffieklatsj 42
   e. Online training ‘meer contact’ 43
   f. Aanpak eenzaamheid Jongeren 45
   g. Kerkrade samen tegen eenzaamheid 46
   h. Ontmoetingsbus Leger des Heils 47
   I. KWIEK Beweegroute *nieuw* 48
2. Welzijn op recept 49
3. Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade! 52
4. Inburgering 56
5. Empowermenttraining vrouwen 58
6. Armoede en schulden 60
   a. Preventie en vroegsignalering 60
   b. Versterken redzaamheid 62
   c. Inkomensondersteuning 63
   d. Schuldhulpverlening 64
   e. Aanpak kinderarmoede 66
7. Sociaal culturele activiteiten 68
8. Healthy Life 69

Innovatie Hub 71

Programma’s

Parkstad Excellence 72

Producten

1. GBT readiness scan 73
2. GBT opschaling Limburg 74

3. **Positieve gezondheidsapp** 75
4. **Onze regio in beeld** 76
5. **Naviegator/Landkaart Parkstad** 77

Services

1. **Fondsen werving/aanvraag FooDiverCities *nieuw*** 79
2. **LEEF fonds** 81
3. **Community Events** 82
4. **Onderzoek fit-programma *nieuw*** 83

GEZONDE JEUGD

Kansrijke Start

Nu niet zwanger

Doelgroep

Nu niet zwanger (NNZ) richt zich vrouwen en mannen in de vruchtbare leeftijd bij wie (vaak) sprake is van een combinatie van problemen. Denk hierbij aan ernstige psychische problematiek, verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, schulden, loverboyproblematiek en illegaliteit. Vaak is er een gebrek aan zelfredzaamheid en zijn meerdere hulpverleners betrokken. Juist deze groep heeft behoefte aan extra ondersteuning bij de keuze voor anticonceptie als zij nog niet zwanger willen worden. Bijvoorbeeld omdat zij niet goed weten hoe ze zich tegen zwangerschap kunnen beschermen of omdat het regelen van anticonceptie gewoonweg niet lukt door de waan van de dag en andere problemen.

Algemene omschrijving

Het programma Nu Niet Zwanger ondersteunt kwetsbare vrouwen en mannen om zelf de regie te nemen over hun kinderwens, zodat vrouwen niet ongepland en tegen hun wens zwanger worden. NNZ-verpleegkundigen van de GGD bieden begeleiding op maat door het voeren van open en eerlijke gesprekken over de kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Kernelementen in de aanpak zijn:

1. Een proactieve, persoonlijke begeleiding op maat: NNZ sluit in de praktische uitvoering aan bij de dagelijkse leefwereld van cliënten. Bij hun vragen, emoties, behoeften, drempels en mogelijkheden;
2. Een intensieve samenwerking met ketenpartners in het sociaal-maatschappelijk werkveld zoals welzijnswerk en jeugdhulp voor onder andere signaleren, verwijzen en uitvoeren van het programma;
3. De samenwerking met medisch professionals zoals verloskundigen, gynaecologen en huisartsen voor advies, verwijzing en het plaatsen van anticonceptie.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.
Het programma Nu Niet Zwanger beoogt het % ongeplande zwangerschappen onder jong volwassenen tot 25 jaar in Zuid-Limburg terug te brengen van 3,4% naar 2,5% (landelijk gemiddelde).

Monitoring

Jaarlijks (begin 2e kwartaal) vindt er een monitoring plaats. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal verwijzingen uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) naar de NNZ-verpleegkundige, reden van verwijzing, het aantal bereikte cliënten en het percentage dat vrijwillig en gemotiveerd heeft gekozen voor anticonceptie. Cijfers over het % ongeplande zwangerschappen zijn afkomstig van het onderzoek ‘Seks onder je 25e’ door Rutgers en Soa Aids Nederland in samenwerking met GGD‘en, het RIVM en het CBS. In maart 2022 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2021.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/unit Seksuele Gezondheid;
- Provincie Limburg;
- Gynaecologen, verloskundigen en huisartsen in de regio;

- Diverse organisaties in Zuid-Limburg waar aandachtsfunctionarissen NNZ zijn getraind.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

VoorZorg

Doelgroep

VoorZorg richt zich op moeders en hun (eerstgeborene) kinderen (van -9 maanden tot twee jaar), waarbij sprake is van veel risicofactoren. Denk hierbij aan mishandeling en verwaarlozing, een laag opleidingsniveau, huiselijk geweld, middelen gebruik in de zwangerschap en beperkte affectieve en pedagogische vaardigheden.

Algemene omschrijving

Voorzorg bestaat uit een intensief schema van gemiddeld twee huisbezoeken van 1 à 1½ uur per maand door een speciaal opgeleide VoorZorg-verpleegkundige met ervaring in de Jeugdgezondheidszorg. De verpleegkundige ondersteunt de jonge vrouwen tijdens de zwangerschap en na de geboorte bij de verzorging en opvoeding van het kind. De huisbezoeken beginnen zo vroeg mogelijk in de zwangerschap (uiterlijk 28 weken zwangerschap) en lopen door totdat het kind twee jaar is. VoorZorg is een bewezen effectieve interventie die bijdraagt aan de preventie van kindermishandeling en ernstige ontwikkelingsproblemen bij jonge kinderen, verbetering van het zwangerschaps- en geboorteproces voor moeder en kind, verbetering van de gezondheid en ontwikkeling van het kind en verbetering van de persoonlijke ontwikkeling van de moeder en haar mogelijkheden voor opleiding en werk.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma VoorZorg draagt bij aan kansengelijkheid doordat het positieve effecten heeft op hechting, borstvoeding en opvoeding, minder stress in de gezinnen en een daling van kindermishandeling. In 2018 kwam er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg 298 meldingen binnen van kindermishandeling / conflictscheiding.

Monitoring

GGD brengt jaarlijks (1e kwartaal) het aantal VoorZorg trajecten in beeld. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal voorzorgtrajecten uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland), verschillende verwijzers en financiële baten per deelneemster. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op hechting, borstvoeding, opvoedingsproblematiek en het aantal meldingen van kindermishandeling / conflictscheiding. In maart 2022 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2021.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Stevig ouderschap

Doelgroep

Stevig Ouderschap richt zich op kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 2,5 jaar en hun (aanstaande) ouders (mogelijk vanaf 16 weken zwangerschap) met onder andere een belastende voorgeschiedenis, persoonlijke problemen, onvoldoende ondersteunende context.

Algemene omschrijving

Stevig ouderschap is gericht op ondersteuning bij het opvoeden en bestaat uit zes huisbezoeken van een speciaal opgeleide jeugdverpleegkundige. Cliënten bepalen zelf waar ze over willen praten. Van vragen over opvoeding tot verhalen over hun jeugd of huidige situatie. De jeugdverpleegkundige luistert, geeft eventueel advies en zoekt samen met cliënten naar oplossingen. Stevig Ouderschap gaat uit van vier prenatale en zes tot tien postnatale huisbezoeken (tot de kinderleeftijd van twee jaar) door een daartoe speciaal opgeleide Stevig Ouderschap verpleegkundige. Stevig ouderschap is een bewezen effectieve interventie die leidt tot een afname van het risico op ernstige opvoedingsproblematiek, betere fysieke en psychosociale ontwikkeling van het kind, meer empathische interactie en minder fysieke strafmaatregelen door de ouders, vroegtijdige toeleiding naar minder zware zorg en ouders die beter toegerust zijn voor het ouderschap.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma Stevig Ouderschap draagt bij aan het voorkómen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder kindermishandeling. In 2018 kwam er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg 298 meldingen binnen van kindermishandeling / conflictscheiding.

Monitoring

De GGD brengt jaarlijks (1e kwartaal) het aantal Stevig Ouderschap trajecten . De GGD geeft o.a. zicht in het aantal trajecten Stevig Ouderschap uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) en verschillende verwijzers. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op opvoedingsproblematiek, lichamelijke en psychosociale ontwikkeling van het kind en het aantal meldingen van kindermishandeling / conflictscheiding. In maart 2022 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2021.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Knooppunt Kansrijke Start Kerkrade

Doelgroep

Het Knooppunt Kansrijke Start richt zich op de zwangere vrouwen en/of (jonge) gezinnen die na risicosignalering als potentieel kwetsbaar of kwetsbaar worden ingeschat. Deze kwetsbaarheid bestaat uit een combinatie van medische én sociale risico's. Denk bij sociale risico's aan schuldproblematiek, psychosociale problemen, middelengebruik, relationele problemen/huiselijk geweld en huisvestingsproblematiek.

Algemene omschrijving

Het Knooppunt Kansrijke Start zijn gericht op het realiseren van samenhangende zorg door integrale samenwerking tussen partners vanuit het medisch en sociaal domein in de prenatale en postnatale fase. Hierbij staat de eigen regie van het gezin centraal. In Zuid-Limburg is reeds goede ervaring opgedaan met de zogenaamde 'Knooppunten' in het onderwijs.
Het Knooppunt Kansrijke Start draagt bij aan het bevorderen eigen kracht, regie en ondersteuning van het gezin vanaf de zwangerschap (zwangere/gezin staat centraal). Deze ondersteuning gebeurt doordat professionals in een lokaal team de behoeften van het gezin zo vroeg mogelijk verkennen (wat is er nodig om de eigen kracht/regie te bevorderen) en door de mogelijkheden voor steun op maat samen met het gezin te bespreken en te organiseren. Het lokale Knooppunt Kansrijke Start bestaat op zijn minst uit de verloskundige, jeugdverpleegkundige, kraamzorg en wordt aangevuld met andere partners die een rol hebben in het organiseren van steun op maat. Voor de vorming van de Knooppunten Kansrijke Start wordt kennis gedeeld en ervaringen uitgewisseld tussen 3 van de 4 Zuid-Limburgse gemeenten waar de perinatale gezondheid het slechtst is: Kerkrade, Landgraaf en Vaals.
In deze knooppunt bijeenkomsten is een van de thema's om als lokaal team van professionals rondom een gezin dezelfde taal te gaan spreken, het streven is om Positieve Gezondheid te gaan gebruiken als gezamenlijke taal.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.
De Knooppunten Kansrijke Start dragen bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).
Naast het knooppunt wordt ook gewerkt aan digitale zorgpaden, waarin het steunpallet inzichtelijk gemaakt wordt. Hierdoor kunnen zorgprofessionals snel schakelen om het gezin via een warme overdracht op de plek te krijgen waar ze de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau.
De kwartiermaker Kansrijke Start Zuid-Limburg en de projectleider Kansrijke Start monitoren de voortgang van de lokale coalities in Zuid-Limburg en Parkstad. De voortgang van het lokale knooppunt Kerkrade wordt gemonitord door de kwartiermaker en projectleider in samenwerking met de beleidsmedewerker van de gemeente Kerkrade. De eerste monitoring van het knooppunt zal 3e kwartaal 2022 gepubliceerd worden. Vervolgens zal er een halfjaarlijkse monitoring plaatsvinden.

Hier wordt o.a. op Kerkraads niveau inzicht gegeven worden in het aantal besproken casuïstiek, gezinssamenstelling, soort verwijzer, soort hulpvraag en ingezette actie. Gekeken wordt naar de breedte waarin ketenpartners uit het sociaal en medische domein vertegenwoordigd zijn, de mate en wijze waarin periodiek overleg plaatsvindt (informerend, mening vormend, besluitvormend), voortgang in processtappen van kennismaken naar inrichten naar uitvoeren. In de lokale coalities zijn door een onderzoeker vanuit een Zon-MW onderzoek interviews afgenomen en verbeterpunten vanuit deze interviews worden met de partners lokale coalitie verder opgepakt.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Gemeente Landgraaf en Vaals;
- Radar;
- Kinderopvang Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur;
- Geboortezorg Limburg (kraamzorg);
- HOZL;
- Xonar;
- Impuls;
- Moventis GGZ;
- Toegangsteam Jeugd gemeente Kerkrade;
- Gezondheidscentrum Terwinselen
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

Het opzetten van het Knooppunt Kansrijke Start valt onder regie van de gemeente, waarbij de GGD / Programmabureau Trendbreuk ondersteunt.

Status

Onder leiding van de gemeente zijn de partners samengebracht. Na aanleiding van meerdere bijeenkomsten met stakeholders zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en is in maart 2022 het knooppunt kansrijke start operationeel geworden. Dit knooppunt vindt maandelijks plaats. De digitale zorgpaden zijn in het 1e kwartaal 2022 live gegaan.

Centering zwangerschap

Doelgroep

Als een verloskundigenpraktijk besluit te starten met Centering zwangerschap dan wordt deze vorm van zorg aangeboden aan alle zwangere vrouwen die zich aanmelden voor begeleiding bij de verloskundigenpraktijk. Centering zwangerschap richt zich daarmee op alle zwangere vrouwen.

Algemene omschrijving

Centering zwangerschap is een programma van Stichting Centering Nederland dat de medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd combineert. Het is een andere manier van het verlenen van verloskundige zorg, namelijk aan een groep zwangere in plaats van de standaard individuele consulten. Acht tot twaalf vrouwen met dezelfde zwangerschapsduur ontmoeten elkaar en volgen tien groepssessies van twee uur (waarvan één na de geboorte). Elke groep wordt begeleid door twee vaste professionals: een verloskundige en een andere professional, bijvoorbeeld een kraamhulp of een jeugdverpleegkundige. Door de groepsaanpak krijgen zwangere gemiddeld 17 uur méér zorg dan in een individueel traject en kunnen er meer onderwerpen dieper worden besproken. Dit biedt meer interactietijd tussen de zorgverlener en de zwangere.

Centering zwangerschap is een bewezen effectieve interventie die de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht verkleint. Deelnemers stoppen vaker met roken, krijgen een gezondere leefstijl en een betere mentale gezondheid. Ze leren dus om gezondere keuzes te maken, niet alleen voor zichzelf maar ook voor de baby. Ook blijkt dat de meeste vrouwen dit een hele fijne vorm van zorg vinden en meer vertrouwen hebben in hun zwangerschap, bevalling en rol als moeder. Zwangere vrouwen steunen elkaar en wisselen kennis en ervaringen uit. Hierdoor ontstaat een actieve rol en inbreng. Bovendien ontstaan er contacten en vriendschappen tussen de deelnemers onderling, waardoor zij ook na de zwangerschap steun bij elkaar vinden over de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.

Het programma Centering zwangerschap draagt bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau. Op Kerkraads als op Zuid-Limburgs niveau wordt gemonitord hoeveel zwangeren deelnemen aan Centering Zwangerschap.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Geboortezorg Limburg
- Stadsregio Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur.

Regie

Kwartiermaker Kansrijke Start onder leiding van Programmabureau Trendbreuk. Dit in samenwerking met de ambtelijke projectleider Kansrijke Start onder leiding van de centrumgemeente Heerlen en aangestuurd door het Programmateam Kansrijke Start Parkstad. Van deze laatste maakt de gemeente Kerkrade t.b.v. lokale implementatie ook deel uit.

Status

Trendbreuk/Kansrijke Start Zuid-Limburg vervult een aanjaagrol om Centering zwangerschap op meerdere plekken te laten starten. Verloskundigenpraktijk Puur in Kerkrade heeft zich begin 2020 als eerste praktijk gemeld om te starten. De verplichte training is vanwege de coronacrisis herhaaldelijk uitgesteld. In juni 2021 is verloskundigepraktijk Puur samen met een andere praktijk uit Maastricht als eerste getraind. De eerste groepen centering zwangerschap zijn in september en oktober 2021 gestart.

Er is ook animo onder andere verloskundigenpraktijken. De gesprekken hierover lopen nog. Knelpunt is de bekostiging van de 2e begeleider. Vanuit de regio is een advies van het programmateam geaccordeerd waarmee vanuit het werkbudget programmateam een budget is vrijgemaakt voor de bekostiging voor in ieder geval het jaar 2021 en 2022. Er zijn inmiddels meerdere praktijken opgeleid.

De bekostiging van 2023 wordt nog onderzocht.

Proeftuin Geboortezorg Flex

Doelgroep

Met de proeftuin zorgen we dat gezinnen in een kwetsbare positie de uren kraamzorg die zij nodig hebben om zelfstandig en zelfredzaam het ouderschap aan te gaan, ook daadwerkelijk kunnen ontvangen. Indien nodig ontvangen zij nog een nog een extra steuntje in de rug na de wettelijke periode kraamzorg van 8 tot 10 dagen. Zo willen we in het prille begin van het leven maximale ondersteuning bieden aan deze gezinnen om hun zelfredzaamheid te vergroten en om hun kind(eren) een gezonde en veilige start van het leven te bieden.

Algemene omschrijving

Gezinnen die door de verloskundige gesignaleerd worden als (zeer) kwetsbaar, woonachtig zijn in Parkstad of Sittard-Geleen, verzekerd zijn bij CZ of VGZ en voornemens zijn kraamzorg te ontvangen/ kraamzorg ontvangen door Geboortezorg Limburg wordt deelname aan de proeftuin aangeboden. Gezinnen die niet kunnen of willen deelnemen aan de pilot, maar wel behoefte hebben aan soortgelijke steun, ontvangen steun uit het regulier beschikbare steunpallet in de regio. Geboortezorg Flex bestaat uit 2 pijlers

Pijler 1

De eerste pijler van de proeftuin betreft het laten vervallen van de eigen bijdrage voor 150 gezinnen die worden gesignaleerd als (zeer) kwetsbaar, op basis van de kwetsbaarheidsdefinitie. Hiermee is er geen financiële drempel meer voor de inzet van maximale kraamzorg in deze gezinnen. Met deze pijler realiseren we in de proeftuin binnen één jaar voor 150 gezinnen in een kwetsbare positie een goede basis vanuit kraamzorg in de eerste 8 tot 10 dagen aansluitend op de bevalling.

Pijler 2

Voor 100 gezinnen (waarvan er 50 doorstromen uit pijler 1), in een (zeer) kwetsbare positie wordt kraamzorg op maat aangeboden, die ingezet kan worden gedurende de eerste zes maanden na de geboorte. Het gaat hier om volgens de kwetsbaarheidsdefinitie, (zeer) kwetsbare gezinnen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn en in deze cruciale levensfase een steuntje in de rug nodig hebben. Deze ondersteuning is ofwel complementair op het bestaande aanbod aan gezinsondersteuning binnen gemeenten maar kan ook afzonderlijk worden ingezet. Er kan ook sprake zijn van overbrugging totdat andere zorg voor het gezin beschikbaar is. Geboortezorg Flex kan aansluitend op de kraamperiode zijn, maar kan ook los van de kraamperiode worden verleend. Afhankelijk van wat het specifieke gezin nodig heeft wordt de inzet van de flexibele kraamzorg bepaald, er wordt uitgegaan van een gemiddelde inzet van 24 uur per gezin.

Beoogd resultaat

De verwachting is dat de inzet van pijler 1 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid en met meer zelfvertrouwen het ouderschap zelfstandig aangaan, minder stress en meer regie over eigen leven bij gezinnen en hoger gebruik van kraamzorg bij gezinnen waar dit nodig is.

De verwachting is dat de inzet van pijler 2 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid zijn op het ouderschap en meer open staan voor hulp, een veilige hechting tussen ouders en kind, meer veerkracht en eigen regie over eigen leven bij gezinnen en minder verwijzingen door JGZ binnen het 1e levensjaar.

Monitoring

Om te weten of de proeftuin de gewenste effecten oplevert worden 2 deelstudies uitgevoerd, door een onderzoeker van de GGD Zuid Limburg. De monitoring en evaluatie sluit aan op het hoofddoel van de proeftuin, namelijk het vergroten van de zelfredzaamheid van gezinnen. Het streven is om effecten van de proeftuin aan te tonen op de vier dimensies: betere ervaren kwaliteit van zorg, betere gezondheid van de populatie, afname kostenstijging per hoofd van de bevolking en grotere werktevredenheid onder betrokken zorgprofessionals.

Effecten van de proeftuin worden gemeten middels de afname van vragenlijsten bij (aanstaande) ouders in zowel de interventie als controlegroep binnen de proeftuin en professionals werkzaam binnen de proeftuin.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Geboortezorg Limburg
- Verloskundig samenwerkingsverband Samen Zuyd en verloskundigen
- Gemeenten in Parkstad
- Gemeente Sittard-Geleen
- Zorgverzekeraar CZ
- Zorgverzekeraar VGZ

Regie

De projectgroep waar gemeente Kerkrade als vertegenwoordiging namens de Parkstadgemeenten zitting in heeft zal de voortgang gedurende de uitvoering van de proeftuin bewaken.

Status

Per 1 november 2021 is deze proeftuin gestart.

Gezonde basisschool van de toekomst (GBT)

Doelgroep

Kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.

Algemene omschrijving

Met de GBT worden de ontwikkelkansen en de gezondheid van kinderen bevorderd en gezondheidsachterstanden weggewerkt. Dit gebeurt enerzijds door het aanbieden van Gezonde Voeding door middel van een gezonde lunch en anderzijds door een uitgebreid kwalitatief goed beweegaanbod. Met de verlengde schooldag in combinatie met de aanpak talentontwikkeling werken kinderen daarnaast aan het verkennen en investeren in de eigen talenten.

De Gezonde Basisschool van de Toekomst kent een directe verbinding met haar omgeving. De school vormt een sociaal maatschappelijke hotspot in de buurt. Buurtbewoners en vooral ouders van de kinderen kunnen een actieve rol spelen op school en verenigingen worden betrokken bij het vormgeven van het aanbod. Waar mogelijk worden op termijn lokale en regionale tuinders en telers betrokken bij het leveren van de producten voor de lunch.
De Gezonde Basisschool van de Toekomst vormt samen met de kinderopvang, de tussenschoolse en naschoolse opvang een logisch geheel. Medewerkers van de kinderopvanglocaties zijn steeds beter toegerust om een belangrijke sociale en pedagogische aanvulling te vormen op het onderwijs-leerproces. Daarnaast kunnen zij bijvoorbeeld op momenten zoals de tussenschoolse opvang, de leiding nemen en zorgen voor een gericht aanbod. Pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten vervullen een belangrijke rol vervullen bij de begeleiding van leerlingen.
In Kerkrade wordt gestart met de implementatie van GBT op De Steltloper in het Rolduckerveld en De Schatkist in Bleijerheide-Nulland.

Beoogd resultaat

In algemene zin is de doelstelling van de Gezonde Basisschool van de Toekomst het ontwikkelen van een gezonde leefstijl en het vergroten van (onderwijs)kansen bij leerlingen in het basisonderwijs zodat zij opgroeien tot gezonde volwassenen/een gezonde generatie waarmee de negatieve trend op het gebied van de gezondheid in de regio wordt gekeerd. Daarnaast krijgt de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen op de GBT een positieve impuls.
Meer specifiek geldt voor dit project dat de doelstelling is het concept “Gezonde Basisschool van de Toekomst” op twee basisscholen, namelijk De Schatkist en De Steltloper, te implementeren. Op dit moment streven we naar een start in week 10 2022.

Monitoring

De GBT is reeds een bewezen effectieve interventie. Vierjarig wetenschappelijk onderzoek heeft dit aangetoond. De resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd in 2020. Gebleken is dat de kinderen op de GBT-scholen betere voedingspatronen, een gezondere BMI en een betere buikomvang ontwikkelen. Dit draagt op termijn bij aan minder hart- en vaatziekte, diabetes en de totale ziektelast in de regio. Bij de controlescholen (niet-GBT) waren in dezelfde periode de parameters verslechterd. Overerving van ongezond gedrag zet zich aldus daar voort.
De GBT heeft echter niet alleen effect op de fysieke conditie van kinderen. Het onderzoek laat namelijk ook zien dat ook het algemene welbevinden van leerlingen op een GBT verbetert. Kinderen ontwikkelen zich hier sociaal emotioneel sterker. Dit draagt enerzijds bij aan het vergroten van de leerprestaties op school, alsook anderzijds aan de kansen (in talentvorming) van kinderen.
Daarmee zijn de effecten van de GBT aldus op voorhand al helder.
In dit project vindt daarom vooral monitoring plaats op procesniveau. Dit betekent dat de voortgang van het implementatieproces op De Schatkist en De Steltloper nauw wordt gevolgd en waar nodig wordt aangejaagd. Dit is ook nodig gezien het

feit dat de scholen vanwege de pandemie veel tijd en aandacht moeten besteden aan het primaire proces.
Het monitoren van de voortgang is een dynamisch proces welk op elk moment bijgesteld kan worden.

Betrokken partijen

- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- Movare/school;
- Gemeente Kerkrade;
- Kinder Opvang Parkstad;
- GGD-Zuid Limburg;
- Regionaal Partnership Fontys;
- Regio Parkstad;
- Provincie Limburg;
- (lokale) ondernemers

Daarnaast vinden er gesprekken plaats met mogelijke partners die een bijdrage kunnen leveren bij de naschoolse activiteiten in het kader van de verlengde schooldag zoals VaZom – Bibliotheek – Muziekschool – Oranje Vereniging Kerkrade – Continium etc. en partners rondom de school in de wijk (bv Sportverenigingen – Muziekverenigingen – Scouting –Speeltuinen etc.)

Regie

Stichting implementatie gezonde basisscholen

Status

Zoals in de vorige rapportage vermeld, heeft het traject van invoering van de GBT als gevolg van de Covid-19 pandemie vertraging opgelopen. De Schatkist is als tussenstap daarbij na de zomervakantie in september 2021 gestart als beweegschool. Zodra het weer kon is volop ingezet op de volledige implementatie. Na de carnavalsvakantie (maart 2022) zijn zowel de Schatkist als de Steltloper volledig als GBT-school van start gegaan.

Voor beide scholen geldt met betrekking tot de ouderbijdrage dat voor het eerste volledige jaar (tot maart 2023) er geen extra bijdrage wordt gevraagd. De wens is om zoveel mogelijk leerlingen te laten participeren in de GBT. We willen immers gelijke kansen creëren voor kinderen. Ouders die de (huidige) ouderbijdrage niet (volledig) kunnen betalen, kunnen daarom gebruik maken van financiële regelingen. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de Stichting Leergeld.

De gezonde lunch is een belangrijk onderdeel van de GBT. Zoals in de voorgaande rapportage vermeld, heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden die tot een gunning heeft geleid. Jumbo verzorgt de lunch op beide scholen. De ervaringen en uitvoering van de lunch worden als goed ervaren.

In de tussenschoolse pauze worden pedagogisch medewerkers van Kinder Opvang Parkstad ingezet om de kinderen te laten bewegen. Zij worden hierbij ondersteund door Fontys-studenten vanuit het Regionaal Partnership Fontys. De combinatiefunctionaris van The Move Factory zorgt voor planning en aansturing van de tussenschoolse activiteiten. Om de pedagogisch medewerkers verder te laten groeien in hun nieuwe rol, krijgen zij ondersteuning van The Move Factory. Het bijscholingstraject, aangeboden door The Move Factory, is inmiddels afgerond.

Netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas; Kei Gezond!

Doelgroep

Kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas.

Algemene omschrijving

Sporten en bewegen in zijn algemeenheid is essentieel voor kinderen. In combinatie met de gezonde basisschool en samen met verenigingen en waar aan de orde met ondersteuning van het Jeugd Sport Fonds wordt hier in brede zin op ingezet. Toch is bewegen niet voor ieder kind even vanzelfsprekend en makkelijk. Ongeveer 1 op de 7 Nederlandse kinderen in Nederland is te zwaar. Ook in Limburg zijn er te veel kinderen met overgewicht en obesitas. Zowel gemeenten, de GGD in beiden regio's als de Provincie Limburg zetten daarom in op het verbeteren van de gezondheid van onze jeugd door middel van verschillende preventiegerichte gezondheidsprogramma's zoals onder andere Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de Gezonde Basisschool van de Toekomst.
Toch zien we dat we in Limburg nog een uitdaging hebben als het gaat om het ondersteunen van kinderen (en het gezin) met overgewicht en obesitas. Om die reden hebben de regio's Noord-, Midden- en Zuid-Limburg een samenwerking opgestart om samen deze gemeenschappelijke opgave aan te gaan als één Limburgse alliantie.

In 2020 en 2021 is in de gemeente Kerkrade het Cool 2B Fit programma ontwikkeld voor kinderen met overgewicht. Hierbij was sprake van een multidisciplinaire aanpak met o.a. een diëtist, psycholoog, kinderfysiotherapeut en sportinstructeur, onder aansturing van een projectleider.
Cool 2B Fit is de afgelopen jaren gerealiseerd in samenwerking met ZonMw. De subsidie vanuit de Sportimpuls van ZonMw heeft de gemeente Kerkrade de mogelijkheid geboden om een lokale ketenaanpak op te starten. Met het stoppen van de subsidie uit de Sportimpuls bestond de wens om het programma te borgen binnen de regio. Dit is gelukt door mede deel te nemen aan de zogenaamde 'Limburgse Netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht & obesitas'.
Het borgen van een gedegen aanpak omtrent leefstijl en het zorgen voor een duurzame gedragsverandering vraagt een lange adem. Om écht een gezonde leefomgeving voor onze jeugd te creëren, is het noodzakelijk dat zowel publieke als private partners in zowel het sociaal domein als zorgdomein met elkaar (gaan) samenwerken. Daarnaast is een gezonde(re) leefstijl aanleren een belangrijke onderdeel van gezond opgroeien. Dat begint met de opvoeding thuis. Ouders zijn dus, net als professionals, cruciale partners. De netwerkaanpak richt zich op een doelgroep met een zeer specifieke behoefte. Dit vraagt dan ook om een specifieke signalering. Deze vindt plaats door zorgprofessionals.

Beoogd resultaat

Een netwerkaanpak uitvoeren in de provincie Limburg voor een periode van 3 jaar waarin maximaal 800 kinderen met medische indicatie en 500 kinderen zonder medische indicatie ondersteund worden met passende hulp om het overgewicht terug te brengen, weerbaarder te worden en eigen regie te pakken over hun eigen gezondheid.
Binnen Kerkrade is het doelstelling om in 3 jaar 130 kinderen met een licht GGR (Gewichtsgerelateerd GezondheidsRisico) en 60 kinderen die een matig, zwaar of extreem GGR te gaan includeren.

Monitoring

Monitoring van het project wordt op regionaal niveau vormgegeven én uitgevoerd. Partners hierin zijn de GGD Limburg-Noord, de GGD Zuid-Limburg, Stichting Your Coach Next Door en MUMC+. Een promovendus van MUMC+ zal onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit en de implementatie van de Limburgse

netwerkaanpak. Wat betreft de effectiviteit van de aanpak zal gekeken worden naar uitkomsten op het niveau van de deelnemer, bv. gewicht (BMI-score), kwaliteit van leven. Als het gaat om de implementatie zal onder andere onderzoek gedaan worden naar de doorverwijzingen binnen de netwerkaanpak, de begeleiding door de centrale zorgverleners en kinderleefstijlcoach.
Naast de regionale monitoring is er ook een overlegstructuur opgezet gericht op intervisie tussen de regio's onderling.

Betrokken partijen

- GGD Noord Limburg & GGD Zuid Limburg;
- Gemeenten Heerlen, Kerkrade, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen en Venlo;
- Kind Naar Gezonder Gewicht;
- MUMC+ (inclusief Limburgs Consortium kinderartsen);
- Programmabureau Trendbreuk;
- Stichting Your Coach Next Door;
- Zorgverzekeraars CZ & VGZ.

Regie

Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg & stuurgroep Noord-Midden Limburg.

Status

Als gevolg van de Covid-19 pandemie heeft de kick-off van de Limburgse Netwerkaanpak niet in januari maar op 7 maart 2022 plaatsgevonden. Tijdens deze kick-off bijeenkomst is er provinciaal aandacht gegeven aan de Limburgse netwerkaanpak (persmoment) en is de werknaam van de Limburgse netwerkaanpak gepresenteerd: Kei Gezond!

In de afgelopen voorbereidingsperiode is de provinciale programmacoördinator voor de Limburgse Netwerkaanpak actief geweest met het vormgeven van de noodzakelijke randvoorwaarden voor de Limburgse netwerkaanpak, zoals de aanstelling van de centrale zorgverleners bij de jeugdgezondheidszorg, het vormgeven van de inhoud van de beleidsinnovatieregel met zorgverzekeraars CZ en VGZ, het betrekken van de zorggroepen (in gemeente Kerkrade is dat Huisartsengroep Oostelijk Zuid-Limburg) en de aanstelling van lokale projectleiders. Voor de gemeenten Heerlen en Kerkrade is een gezamenlijke projectleider aangesteld die het project coördineert voor deze twee gemeenten.
Ook is er een centrale zorgverlener aangesteld en ingewerkt. Deze centrale zorgverlener is een belangrijk onderdeel van de netwerkaanpak. Zij stelt met kind en gezin het plan van aanpak op en bespreekt welke professionele hulp nodig is om de persoonlijke doelen op het gebied van gezondheid in de breedste zin van het woord te behalen. De centrale zorgverlener is daarmee de spil in het web en verwijst kind en gezin door naar andere professionals. Deze monitort de voortgang met kind en gezin en besluit in gezamenlijkheid wanneer kind en gezin in staat zijn om zelfstandig de veranderingen voort te zetten. De twee centrale zorgverleners zijn jeugdverpleegkundigen en werkzaam binnen de jeugdgezondheidszorg van de GGD Zuid-Limburg.

Kei Gezond! gaat vanaf 7 juli daadwerkelijk in uitvoering. Op dit moment worden er wel al jongeren geworven. Het signaleren van de doelgroep voor de netwerkaanpak vindt plaats tijdens de reguliere contactmomenten van de jeugdgezondheidszorg, maar kan ook gedaan worden door andere professionals in het netwerk. Hierbij kan gedacht worden aan professionals uit het zorgdomein (huisarts, praktijkondersteuner jeugd, kinderarts, kinderfysiotherapeut), maar ook professionals uit het sociaal domein kunnen kinderen signaleren en toeleiden naar de netwerkaanpak.
De communicatiematerialen en een algemeen digitaal aanmeldpunt voor deze netwerkpartners zijn gereed.

Talentontwikkeling: ‘Leren locatie Holz’

Doelgroep

Leerlingen op het voortgezet middelbaar beroeps onderwijs BcPL Holz in Kerkrade

Algemene omschrijving

De locatie Holz van het Beroepscollege Parkstad Limburg (BcPL) is een onderwijslocatie waar voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) basis, kader, gemengde en theoretische leerweg worden aangeboden. Eind 2019 is er door SVO|PL in samenwerking met de gemeente Kerkrade een plan van aanpak opgesteld om vier jaar versterkt in te zetten op Talentontwikkeling en Zorg op maat. Door (professionele) zorg op maat (schoolmaatschappelijk werk, groepstraining Superklas en spreekuur Bureau Halt) te leveren op school voor een kleine groep leerlingen met een complexe zorgbehoefte en daarmee deze zorg dus voor een groot deel weg te halen bij de docenten, kunnen zij meer aandacht geven aan de overige leerlingen waarmee ook voor de totale groep de kans op schooluitval en slechte keuzes die leiden tot nog meer kansenongelijkheid afneemt. Via het programma ‘Praktijklerenvmbo Holz’ worden jongeren toegerust voor de arbeidsmarkt en wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van armoede bij inwoners door het verhogen van de arbeidsparticipatie. Concreet vinden de volgende activiteiten plaats:

- docenten worden opgeleid zodat zij vanuit hun reguliere rol ook die van leerwerkplekmakelaar en loopbaanbegeleider op zich kunnen nemen.
- Leerlingen leren daadwerkelijk in de praktijk en worden daar ook getoetst.

Partijen ontvangen vanuit de Regio Deal Parkstad een subsidie.

Beoogd resultaat

- Gerichtere toeleiding van jongeren van school naar werk. Alle leerlingen van BcPL Holz weten in het examenjaar binnen welk beroepenveld ze zouden willen participeren en welke opleiding ze daarvoor nodig hebben. Ze hebben een gedegen Loopbaanoriëntatietraject doorlopen en hun ouders zijn hier intensief bij betrokken;
- Vergroten van het toekomstperspectief van ook kwetsbare jongeren. Alle leerlingen in het examenjaar hebben een vervolgopleiding gekozen of worden toegeleid naar werk. De vervolgopleiding is gekozen nadat leerlingen een realistisch onderbouwd beeld hebben ontwikkeld van hun gewenste beroep;
- Vergroten van de rol van bedrijven in de arbeidsmarktoriëntatie van kwetsbare jongeren. Bedrijven nemen deel aan het gezamenlijke traject om leerlingen gedegen te laten oriënteren en toe te leiden naar een vervolgopleiding of werk;
- Opzetten van een systeem van duale opleiding /oriëntatie met gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en bedrijf voor kwetsbare jongeren middels een duurzame structuur voor samenwerking waarbij bedrijven en school samen leerlingen opleiden en voorbereiden op vervolgonderwijs of werk.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via periodieke afstemming tussen partijen en voortgangsrapportages.

Betrokken partijen

- SVOPL/BcPL vmbo Holz
- Gemeente
- Zorg en welzijnspartners
- Stichting Beroepsonderwijs en bedrijfsleven
- Samenwerkende Bedrijventerreinen Kerkrade
- Jinq

Regie

BcPL vmbo Holz en gemeente

Status

In het schooljaar 2021-2022 is een eerste pilot gestart met 34 leerlingen die twee weken ‘in de praktijk zijn gaan leren’. In de voorbereiding is er d.m.v. gesprekken geïnventariseerd welke leerling voorkeur had voor welk bedrijf. Op deze wijze ontstond er een match tussen vraag en aanbod.

De bedrijven werden gezocht door mensen van Jinq i.s.m. ook met docenten van vmbo Holz (want dat is ook één van de doelstellingen van deze aanpak.

Tijdens de stagemarkt die als afsluiting georganiseerd was door de leerlingen, presenteerden zij zichzelf aan hun ouders en aan vertegenwoordigers van de participerende bedrijven.

Dit schooljaar wordt deze aanpak geëvalueerd met als doelstelling antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- In 2021-2022 ging het met name om executieve functies. Kan dit ook uitgebreid worden naar daadwerkelijke (vakgebonden) leerdoelen?
- Is een uitbreiding in tijd mogelijk, waarbij een model als de BBL in het MBO wel een optie is?
- Kunnen we leerlingen ook branchecertificaten laten behalen?
- Wat wordt de rol van onze eigen docenten bij het werven van bedrijven?

Pleintje.app – Het buitenspelen van de toekomst - Pilot

Doelgroep / programmalijn

Jongeren 8-14 jaar

Algemene omschrijving

Kinderen spelen steeds minder buiten, hierdoor bewegen ze minder en worden minder sociale verbindingen gelegd tussen kinderen. De Pleintje-app speelt hierop in met een vernieuwd (buiten-) spelaanbod. Kinderen maken hun eigen unieke Avatar, kiezen hun favoriete Pleintje, maken een spel aan en nodigen vrienden uit om te ontmoeten, spelen, bewegen en te chillen. Door veel buiten te spelen verzamelen ze punten, kunnen ze uitdagingen voltooien en winnen ze medailles om hun avatar te upgraden. Door telkens nieuwe spellen toe te voegen blijft Pleintje de kinderen uitdagen om buiten te spelen. Binnen Pleintje staat hiervoor breed motorisch ontwikkeling voorop. Binnen Pleintje staat plezier en meedoen voorop en Pleintje is expliciet niet gericht op prestatie.

Binnen Pleintje bestaat eveneens de mogelijkheid voor b.v. Verenigingen om kinderen op te roepen voor Workshops, Open Dagen, Challenges etc. Zo probeert Pleintje de ongebonden sporter te verbinden met de verenigingen.

Beoogd resultaat

Pleintje wordt in het nieuwe schooljaar 2021/2022 geïntroduceerd en moet tegen het einde van het schooljaar door 30% van de in Kerkrade naar schoolgaande kinderen van 8-14 jaar, die in het bezit zijn van een mobiele telefoon, geïnstalleerd en gebruikt worden.

Monitoring

Pleintje ondersteunt gemeenten met het verkrijgen van inzicht in het buitenspelen. Met een login voor het interactieve Pleintje-dashboard kunnen we als gemeente efficiënt het sport- en beweegbeleid vormgeven en aanpassen. Het dashboard biedt (live) inzicht in het beweeggedrag van de jeugd, zoals: aantal gebruikers, aantal beweeguren, verhouding j/m, gemiddelde leeftijd, gebonden/ongebonden sporters, meest gespeelde activiteiten, analyses van speellocaties en meer

Betrokken partijen

- Onderwijspartners
- Kindpartners
- Verenigingen
- Roda J.C. Midden in de Maatschappij
- VIE Innovatiehub

Regie

Vie Innovatiehub & gemeente Kerkrade

Status

Pleintje is een pilot voor 1 jaar. Pleintje is in oktober 2021 tijdens de herfstvakantie gelanceerd met een Pleintje week welke eindigde met een Kick-Off event met het Change The Game-spel. In het voorjaar van 2022 zal er wederom een moment gekozen worden om de Pleintje.app weer te boosten richting het buitenspeelseizoen.

De pilot Pleintje heeft wegens een vertraagde doorontwikkeling van de Pleintje.app zelf enige vertraging opgelopen. Gehoopt was om in april 2022 al te kunnen starten met het 'boosten' van de Pleintje.app. Vanuit zorgvuldigheid is ervoor gekozen om de app eerst uitvoerig te (laten) testen en waar nodig bij te laten stellen alvorens deze een nieuwe impuls te geven in het onder de aandacht brengen. Bij dit testen en bijschaven is The Move Factory (TMF), onze uitvoeringsorganisatie sport betrokken.

Tijdens de Nationale Buitenspeeldag op 8 juni gaat TMF in Kerkrade Noord en Oost op de basisscholen Veldhof en Steltloper aan de slag met Pleintje. Op 29 juni vinden twee mini-events plaats**,** die gaan plaatsvinden op het speelterrein Luchessiusstraat 1 (Zuid-Oost) en in Kerkrade West in speeltuin West/Heilust. Indien inpasbaar zal Roda JC spelers te leveren voor deze events. Verder is TMF betrokken bij de organisatie van Sommersjpass en in gesprek met Impuls om een Pleintje event op te nemen in de programmatie van Sommersjpass.

Shufflesports (Pilot)

Doelgroep/Programmalijn

VMBO jongeren (jongeren tussen 12 en 17 jaar).

Algemene omschrijving

Van de vmbo'ers beweegt 44 procent voldoende terwijl dat percentage onder havo/vwo'ers 58 procent is, blijkt uit cijfers van de *Gezonde Generatie Trendmonitor*. Daarin geeft slechts 25 procent van de vmbo'ers aan te worden aangemoedigd door hun omgeving om genoeg te bewegen en te sporten. Met het unieke, nieuwe concept ShuffleSports willen scholen, sportbonden, gemeenten en NOC*NSF inactieve vmbo-jongeren in beweging krijgen. Trampoline-fitness, obstacle-voetbal of dansend judoën: door twee sporten met elkaar te combineren wordt tegemoet gekomen aan de sportbehoefte van deze doelgroep, die afwisseling en samen sporten belangrijker vindt dan de allerbeste willen zijn.

Beoogd resultaat

Als jongeren nu gaan sporten, is de kans groter dat ze dat op latere leeftijd blijven doen. Door een specifieke doelgroep te kiezen, namelijk eerste- en tweedeklassers, kan de meeste impact worden gemaakt. De pilot is geslaagd als 16% van de bereikte eerste- en tweede klassers van VMBO Holz zich aanmeldt voor Shufflesports, de helft van de aanwezigen (nog) niet sportend is en 50% vervolgens nog een keer mee doet.

Monitoring

Het ShuffleSports aanbod (een na-schools aanbod) is iedere maand anders. Het aanbod wordt maandelijks gevalideerd waarbij o.a. het aantal deelnemers wordt gemeten. Ook wordt o.a. gevraagd om een mening te geven over de activiteit, de groep, de locatie en de intentie om nogmaals deel te nemen. Op deze manier krijgen we een beeld of jongeren vaker dan 1 keer meedoen. Pilot 1 in Almere was gericht op de wenselijk en uitvoerbaarheid van het concept. Pilot 2 in Almere was gericht op activatie en retentie. Deze ervaringen worden allemaal meegenomen in de Kerkraadse pilot, waarbij het uiteindelijke doel is om te komen tot een duurzame oplossing voor blijvend enthousiaste jongeren. Bij gebleken geschiktheid en populariteit zullen we in overleg met betrokken partijen proberen zo snel mogelijk op te schalen, mede om de nieuwe sportactiviteit duurzaam te borgen.

Betrokken partijen

- NOC*NSF
- Onderwijsinstellingen (Vakleerkrachten VMBO) – We starten bij VMBO Holz
- TheMoveFactory (TMF) - Uitvoeringsorganisatie
- Sportverenigingen (later stadium)
- Commerciële aanbieders
- Gemeente Kerkrade

Regie

Gemeente Kerkrade in overeenstemming met NOC*NSF.

Status

Op 4 november 2021 heeft de Startbijeenkomst plaatsgevonden en is het projectteam gevormd. Op 17 november is de 1e bijeenkomst van het projectteam geweest. Dit projectteam bestaat uit mensen van NOC*NSF, Gemeente Kerkrade, BCPL Holz en The Move Factory en komt 1 x per week bij elkaar. Nadat in het najaar van 2021 in de reguliere gymlessen aandacht is gegeven aan de introductie van ShuffleSports is in februari 2022 daadwerkelijk gestart met de pilot in blokken van 4 weken met 2 bijeenkomsten per week. De eerste resultaten zijn inmiddels bekend.

Shufflesports wordt door de leerlingen goed ontvangen. Vijf leerlingen vormen nu de zogenaamde 'Shuffle Squad'. Een kernteam dat zich bezighoudt met het ontwikkelen van nieuwe sporten én een stukje PR. De Shuffle Squad heeft al 2 inspiratietrips naar Decathlon gemaakt en met Decathlon is een samenwerking tot

stand gekomen, waaruit een aantal materialen gesponsord zijn. Samen met de LO-docent en TMF zijn inmiddels 8 volgende nieuwe ‘sporten’ ontwikkeld door de Shuffle Squad en compleet met leskaarten opgenomen in het ShuffleSports assortiment.

In het eerste blok hebben gemiddeld 8 leerlingen per les deelgenomen waarvan 18 unieke deelnemers. Zes personen daarvan zijn al minimaal een jaar of langer niet aangesloten bij een sportvereniging.
In het tweede blok deden gemiddeld 9 leerlingen waarvan 37 unieke deelnemers. 20 personen hiervan zijn al minimaal een jaar of langer niet aangesloten bij een sportvereniging.
Het derde blok bestond uit minder (5 ipv 8) lessen, waarbij 14 unieke leerlingen mee deden.

Vanaf week 25 (20 juni) is Sporthal Rolduc niet meer beschikbaar voor Shuffle Sports ivm opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In overleg met NOC*NSF is besloten om op dat moment over te gaan tot de ontwikkeling van nieuwe buitensporten. Uiteraard wordt Shuffle Sports dan weersafhankelijk.

De rest van het kalenderjaar zal Shufflesports verder doorontwikkeld worden met als doel nog meer niet sporters van het VMBO in beweging te krijgen. Voor het schooljaar 2022/2023 is in overleg met NOC*NSF besloten om ook derdejaars leerlingen deel te laten nemen aan het Shuffle Sports aanbod, om te voorkomen dat leerlingen die nu enthousiast zijn straks niet meer kunnen komen.

VITALE WIJKEN

VoorzieningenWijzer

Doelgroep

Gezinnen/mensen met een inkomen tot modaal niveau.

Algemene omschrijving

De VoorzieningenWijzer is een aanpak die mensen met inkomens tot modaal niveau helpt bij het kiezen en aanvragen van beschikbare voorzieningen. Het gaat hierbij om voorzieningen die aanzienlijke financiële en andere voordelen opleveren en de risico's van sociale exclusie, huurachterstanden, gedwongen huisuitzettingen, ondermijning, armoede en problematische schulden verminderen. Het effect van deze aanpak is een verhoging van de kwaliteit van leven en een belangrijke besparing op maatschappelijke kosten die voortvloeien uit armoede- en schuldenproblematiek. Bij een pilot in Midden Limburg heeft de inzet van de VoorzieningenWijzer gemiddeld een structureel voordeel van €450 tot €650 per huishouden per jaar opgeleverd.
De VoorzieningenWijzer is een instrument dat vanuit de sociale aanpak kan helpen om de doelen uit het fysieke domein te realiseren (en vice versa). Bij herstructureringsprojecten komen consulenten Voorzieningenwijzer achter-de-voordeur bij huurders en kan de VoorzieningenWijzer gebiedsgericht ingezet worden om ervoor te zorgen dat de huurders binnen een herstructureringsproject geholpen worden met de aanvraag van voorzieningen.

De Voorzieningenwijzer is voortgekomen uit de Regionale Prestatieafspraken (2019-2024) en is een officieel project van de Regio Deal voor de ontwikkelgebieden waaronder Rolduckerveld. Door de koppeling met de Regio Deal, wordt de VoorzieningenWijzer op een soortgelijke wijze ook aangeboden aan bewoners van goedkope particuliere woningen. Daarnaast kan het instrument ook gebruikt worden door gemeenten en corporaties in hun dagelijkse werkzaamheden, bijvoorbeeld op het moment dat huurcontracten worden gesloten of bij reguliere contactmomenten van medewerkers van sociaal domein met de doelgroep.

De VoorzieningenWijzer bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Toeslagen**; beoordeeld wordt of deelnemers gebruik maken van relevante toeslagen. Zo niet, dan worden de ontbrekende toeslagen direct aangevraagd.
- **Inkomstenbelasting**; voor deelnemers die geen aangifte inkomstenbelasting doen, wordt onderzocht of aangifte kan leiden tot een teruggave. Voor hulp bij het doen van aangifte wordt doorverwezen (indien gewenst via een warme overdracht) naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade.
- **Gemeentelijke minimaregelingen**; beoordeeld wordt of deelnemers in aanmerking komen voor één of meerdere gemeentelijke regelingen voor mensen met een laag inkomen. Voor hulp bij het aanvragen van deze regelingen worden deelnemers ook hierbij naar de maatschappelijke partner doorverwezen die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade. De gemeente bepaalt zelf welke regelingen in de VoorzieningenWijzer worden opgenomen.
- **Energie**; er wordt advies gegeven over de best passende energieleverancier. Hierbij wordt verder gekeken dan enkel de goedkoopste leverancier. Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met het betaalgedrag van de deelnemer. Er zijn namelijk leveranciers waarbij de bonus vervalt als een deelnemer één keer niet tijdig betaald, deze leveranciers worden dan uit het advies gefilterd. Als overstappen gunstig is, wordt de overstap naar een nieuwe leverancier geregeld.
- **Zorgverzekering**; er wordt nog geen advies gegeven over de best passende zorgverzekering. Voor advies en eventuele overstap wordt doorverwezen naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk.

Beoogd resultaat

Het doel van de voorzieningenWijzer is het op gang helpen van mensen die niet in staat zijn de bestaande voorzieningen op eigen kracht aan te boren. Daarbij zijn er concreet de volgende doelen gesteld:

- Minimaal 1000 kwetsbare huishoudens binnen de ophanden zijnde ontwikkelgebieden in de Regio deal bereiken in 3 jaar tijd.
- Structurele verbetering van het besteedbaar inkomen bij deze huishoudens van € 450,- tot € 650,- per jaar (over 10 jaar tijd een multiplier van 10).
- Aanvullend overige (kwetsbare) huishoudens binnen Parkstad, buiten de gebiedsontwikkelingen.
- Het terugdringen van betaalbaarheidsrisico's.
- Meer inzet van inkomensondersteunende maatregelen en toeslagen als huurtoeslagen en zorgtoeslagen en gemeentelijke regelingen.
- Indirect reductie van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede door een betere inzet van bestaande instrumenten zoals kindregelingen, kindpakketten en toeslagen.

Monitoring

Monitoring vindt plaats in structurele afstemmingsoverleggen met de projectleider en uitvoerende consulenten waarbij de werkwijze wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De leverancier van de VoorzieningenWijzer zorgt voor managementrapportages die ook halfjaarlijks besproken worden.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Woningcorporatie Heem Wonen;
- Wonen Zuid en Wonen Limburg;
- Impuls.

Zorgweb organiseert de inrichting van het systeem, de opleidingen en de implementatie en doet dit in overleg met de contactpersonen van de gemeenten en van de corporaties.

Regie

Het implementeren en uitvoeren van de VoorzieningenWijzer valt onder regie van de gemeente, waarbij Zorgweb ondersteunt.

Status

In het opstartjaar 2021 zijn er 17 adviezen in Kerkrade uitgebracht. Dit is relatief laag. In het 1e kwartaal van 2022 hebben er inmiddels 33 huisbezoeken plaatsgevonden. Gezien de spanning op de energiemarkt is er hierbij geen advies op energie gebied gegeven (kunnen worden).

Sociaal programma Rolduckerveld

Regio Deal

Parkstad Limburg is één regio in Nederland aan wie door het Rijk een bedrag is toegekend voor een Regio Deal. Met de deal hebben Rijk, Provincie Limburg en de regio afgesproken gezamenlijk de schouders te zetten onder de aanpak van de regionale opgave in Parkstad. Er wordt met de deal een impuls gegeven aan de aanpak die de regio de afgelopen jaren heeft ingezet. In de Regio Deal staat een integrale transformatie van het centrum en de buurten van de regio Parkstad centraal. Hierbij wordt naast de fysieke aanpak van de woningvoorraad en winkelvoorzieningen ook de verduurzamingsopgave en de aanpak van de sociaal-economische problematiek meegenomen. Bovendien wordt aandacht besteed aan de kansen die grensoverschrijdende samenwerking biedt voor dit gebied.

Het hoofddoel van de Regio Deal is tweeledig

- Parkstad Limburg structureel op het gemiddelde niveau in Limburg[1] te krijgen waar het gaat om de belangrijkste kerncijfers voor brede welvaart zoals leefbaarheid, opleiding, inkomen en arbeidsparticipatie, woonkwaliteit en groenvoorzieningen, leegstand, vastgoedwaarde en investeringsbereidheid private partijen. Het bereiken van de structureel beoogde effecten vereisen een langdurige inspanning.
- Vorenstaande realiseren door een actieve samenwerking van alle betrokken partijen en daarmee te komen tot een regio die de regionale opgaven effectief op eigen kracht aanpakt. Dat gebeurt aan de hand van een breed gedragen en motiverend wenkend perspectief (‘stip op de horizon’).

De buurt Rolduckerveld is 1 van de ontwikkelgebieden binnen de Regio Deal, waarbij een integrale aanpak noodzakelijk is om de sociaal-fysieke leefbaarheid en sociaaleconomische structuur te verbeteren. In de bijlage ‘Vitaliteit en gezondheid in cijfers’ is informatie te vinden waaruit deze noodzaak blijkt.

Beoogd resultaat

Het doel is om via een integrale aanpak de diverse problemen naar het gemiddelde Zuid-Limburgse niveau terug te dringen. Het is de ambitie om de vicieuze cirkel van de intergenerationele kansarmoede en sociaaleconomische achterstanden te doorbreken.

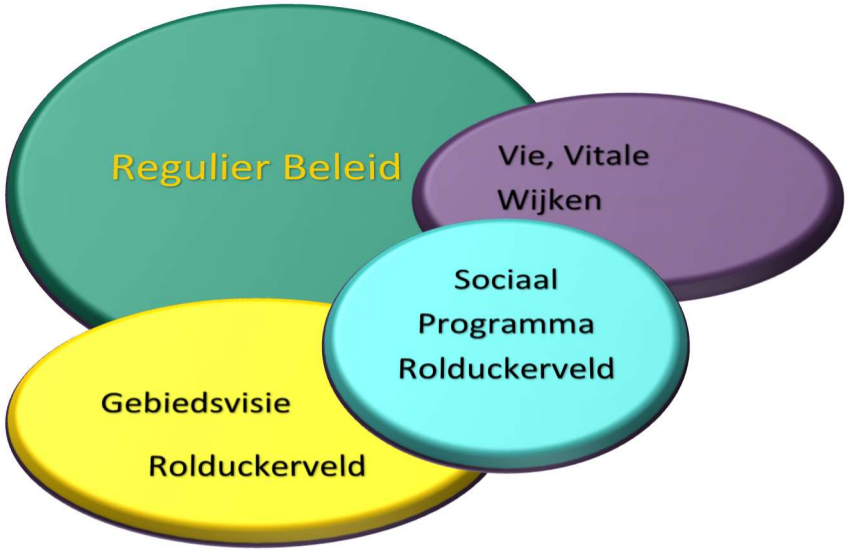
Sociaal programma

In Rolduckerveld wordt de komende jaren vanuit het Vie gedachtegoed gewerkt aan een gezonde en vitale stad. Dit wordt gedaan vanuit het zogenaamde ‘sociaal programma Rolduckerveld’ waarin verder wordt gebouwd op de eerdere ontwikkelingen en de ingeslagen route vanuit de stadsdeelvisie Kerkrade-Oost I (2012) en de gebiedsvisie Rolduckerveld (2019).
Door zaken met elkaar te verbinden en de focus te verleggen naar dit gebied, wordt de komende jaren verder geïnvesteerd om een trendbreuk te realiseren.
Zo wordt vanuit het sociaal programma integraal ingezet op interventies gericht op en in samenhang met, gezondheid, sociaal beleid, armoede en schuldhulpverlening, onderwijs en participatie. Deze interventies worden gecombineerd met de fysieke herinrichting van het gebied. Dit momentum zorgt ervoor dat we nadrukkelijk ‘achter de voordeur’ komen en hierdoor kunnen we ook vanuit meerdere invalshoeken aanpak en oplossingen combineren. De corporaties hebben een belangrijke signalerende rol en vormen één van de vindplaatsen van de inzet van de beschreven programmalijnen en hebben daarnaast een bijdrage in de langjarige

[1] Omdat er de komende jaren veel initiatieven op (Zuid-) Limburgs niveau worden ondernomen, is het reëel om aan te nemen dat de percentages op Limburgse schaal zullen stijgen en dat derhalve de stijging van de percentages in Parkstad meer dan proportioneel zullen moeten zijn, wil de relatieve achterstand worden ingelopen.

aanpak in deze buurt die de komende jaren vorm moet krijgen. Ook partners die niet persé van nature met elkaar samenwerken, bijv. woningcorporaties en onderwijs-arbeidsmarkt-partijen gaan we met elkaar verbinden. De hele fysieke herstructurering leidt ook tot tijdelijke leegstand en mogelijke toename van leefbaarheidsproblemen. Door extra inzet van de corporaties Wonen Zuid en Heemwonen op leegstandsbeheer, wordt erop ingezet om (tijdelijke) verslechtering te voorkomen. Met duurzame investering worden duurzame relaties gelegd voor duurzame resultaten die tot de gewenste verbeteringen moeten leiden.

Gezien de eigen dynamiek van de ontwikkelingen in Rolduckerveld is het Sociaal Programma Rolduckerveld opgesteld waarover de commissie/raad separaat geïnformeerd wordt. Een programma dat dus elementen bevat uit het regulier beleid Burger, onderdeel uitmaakt van de programmalijn ‘vitale wijken’ in het uitvoeringsprogramma Vie en wordt uitgevoerd in samenhang met de ‘fysieke’ gebiedsvisie Rolduckerveld. Schematisch ziet een en ander er als volgt uit:

Community Building

Doelgroep / programmalijn

- Alle actoren, zowel privaat als publiek, actief op gebied van gezondheid en vitaliteit
- Ontstijgt programmalijnen

Algemene omschrijving

Community Building ontstijgt de programmalijnen en gaat over het actief beheren en verbinden van inwoners, de verschillende initiatieven maar ook organisaties die actief zijn op gebied van gezondheid en vitaliteit in Kerkrade, Parkstad en Zuid-Limburg. Naast het opzetten of ondersteunen van bewonersnetwerken gaat community Building ook over het effectief samenwerken tussen partners in wijken met als doel de afzonderlijke krachten te bundelen tot een hechte samenwerking waarbij het belang van de inwoner centraal staat maar gaat community building ook over samenwerking met bijvoorbeeld Public Services Lab en Brightlands Smart Services Campus. Community Building betekent het op de hoogte zijn van lopende initiatieven en events, en uitdagingen, kansen voor buurt/wijk, de regio en vice versa. Pas als de verschillende actoren goed van elkaar weten wat er speelt en welke projecten in voorbereiding of uitvoer zijn, kan men het meest optimaal gebruik maken van elkaar. Voor VIE houdt dit in dat er linken gelegd kunnen worden met de uitdagingen in Kerkrade en reeds succesvolle of sterke initiatieven die effectief en snel meerwaarde kunnen leveren hieromtrent.

Beoogd resultaat

- Een hechte community/samenwerking op de diverse niveaus van wijk/gemeente/ Stadsregio/Zuid Limburg op het gebied van gezondheid en vitaliteit;
- Toegenomen kennis, expertise én netwerk van medewerkers van de gemeente Kerkrade en hun partners;
- Samenwerkingen sneller kunnen vormen om lokale problemen op te lossen;
- Goed overzicht en kennis van netwerk en initiatieven, vastgelegd in o.a. de Landkaart en contactbeheer.

Monitoring

Monitoring vindt plaats aan de hand van de mate waarin partijen deelnemen aan activiteiten binnen de community.

Betrokken partijen

- Contacten met de community managers en medewerkers van collega organisaties/partners in Kerkrade, Stadsregio en Zuid Limburg;

Regie

- Innovatiehub dan wel Kernteam Vie afhankelijk van samenwerkingsvorm

Status

Community Building vindt op vele manieren plaats.
Voor Rolduckerveld wordt vanaf januari gestart met een onderzoek onder burgers en stakeholders naar draagvlak van de zogenaamde ABCD aanpak. ABCD (‘Asset Based Community Development’) is een beproefde benadering om de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving te vergroten. In tegenstelling tot ‘traditionele’ aanpakken, richt ABCD zich niet op tekortkomingen en gebreken van een wijk of buurt, maar juist op de aanwezige kwaliteiten en capaciteiten (‘assets’). ABCD heeft als doel om van ‘binnenuit de wijk’ te werken aan een economisch, cultureel en sociaal leefbare buurt, vooral door sociale relaties tot stand te brengen en onvermoede capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen te mobiliseren binnen de lokale gemeenschap. Inmiddels hebben gesprekken plaatsgevonden met inwoners en stakeholders in Rolduckerveld. Eind juni vindt er een gezamenlijke bijeenkomst plaats waarin de bevindingen worden gedeeld en wordt bepaald of en hoe er verder invulling wordt gegeven aan de ABCD-methode.
Een andere wijze waarop communitybuilding plaats vindt is het zogenaamde Parkstad Excellence Programma (zie onder programma’s Innovatiehub).

Verder is de ‘mijnstreeksafari’ in april van start gegaan. In deze ‘safari’ bezoeken partijen die actief zijn in Heerlen-Noord, Geleen-Zuid en Rolduckerveld elkaar op locatie en wisselen zij kennis en ervaringen uit en bouwen zij aan een onderling netwerk.

Burgerparticipatie, Pilot Kerkrade Noord

Doelgroep

De gemeenschap in zijn algemeenheid waarbij denken vanuit de gemeenschap centraal staat.

Algemene omschrijving

Er worden kansen gezien om de gemeenschap gezonder te maken door een beweging op te starten juist vanuit de gemeenschap. Daartoe wordt er momenteel een methodiek ontwikkeld, toegepast op Kerkrade-Noord, die verschillende haakjes (behoeften) in de gemeenschap 'zoekt' waaraan programma's passend binnen Vie opgehangen kunnen worden. In deze methodiek worden de ambities van Vie dus afgestemd op de behoeften van de gemeenschap en ontstaat er draagvlak en eigenaarschap binnen deze gemeenschap.

De 'haakjes' (behoeften) worden opgehaald door een raadpleging en verdiepingsgesprekken waarbij de volgende stappen worden doorlopen:

1. In beeld brengen wat de gemeenschap belangrijk vindt, wie de gemeenschap is en wat de gemeenschap verbindt.
2. Ontwerpen van gemeenschapsvisie.
3. Matchen gemeenschapsvisie en visie Vie.
4. Kapstok voor projecten.
5. Strategisch organiseren van projecten richting uitvoering (programmalijnen).
6. Stimuleren gemeenschap ter ondersteuning bij uitvoering projecten (Innovatiehub).

Met de interne en externe raadpleging in Kerkrade Noord is een groot aantal mensen gesproken en geraadpleegd. De bevindingen zijn opgenomen in een rapportage en er zijn stappen gezet om belanghebbende partijen verder met elkaar in verbinding te brengen. Uit de meer dan 300 mensen die vrijwillig hebben meegedacht, hebben 70 mensen aangeven in vervolgtrajecten mee te willen helpen.

Een concreet voorbeeld van wat de gemeenschap belangrijk vindt is de waarde die wordt toegeschreven aan de natuur en de wens van de gemeenschap om samen meer te bewegen. Hier kunnen vervolgens samen met de stakeholders uit de wijk en hun achterban programmalijnen op worden ontworpen die daarmee dus echt van de gemeenschap zijn en door hen worden gedragen.

Beoogd resultaat

Het gedachtegoed van Vie implementeren in de gemeenschap vanuit:

- Gemeenschapsdenken;
- Snelle verbinding met de gemeenschap;
- Initiatief vanuit de gemeenschap laten ontstaan (participatie van onderop);
- Draagvlak, en eigenaarschap, bij de gemeenschap.

Betrokken partijen

- Toponderzoek;
- SSSHIFT Customer Experience;
- Gemeente Kerkrade.

Regie

Toponderzoek en SSSHIFT Customer Experience.

Status

In december 2021 is vanuit de groep personen die heeft aangegeven betrokken te willen worden bij activiteiten een groep van ongeveer 20 betrokken bewoners geformeerd die voornemens zijn een (actieve) wijkactiviteit te organiseren. Tijdens een bijeenkomst eind maart is bekend gemaakt dat de bewoners betrokken zijn bij een Vie-project in het kader van Vitale Wijken. Dit is zeer positief ontvangen. Na een aantal vervolgbijeenkomsten heeft de groep bewoners inmiddels besloten om op zondag 18 september de eerste Kerkrade Noord-Loop (werktitel) te organiseren. Een wandelevenement van, voor en door bewoners georganiseerd. Er zijn werkgroepen geformeerd (Route / Activiteiten / Financiën &PR), een voorzitter

benoemd en de groep wordt steeds enthousiaster. De inzet van de gemeente is minimaal en beperkt zich tot een stukje ondersteuning.

VITAAL OUDER WORDEN

Eenzaamheid

Het programma eenzaamheid beoogt te komen tot een duurzame en systematische manier om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.

Eenzaamheid kan alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt. Dit maakt dat de aanpak van eenzaamheid niet alleen een zaak van de gemeente is. Voor de invulling van de deelprogramma's wordt gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van de kennisbank van het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid' dat zich oorspronkelijk richtte op ouderen (de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder), maar nu ook steeds meer aandacht laat uitgaan naar andere leeftijdscategorieën.

Omdat eenzaamheid een probleem is van alle leeftijden wordt daarnaast ingezet op bewezen interventies en wordt de kennis en deskundigheid van een kennisinstituut zoals Movisie betrokken (*Movisie / Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid; februari 2020*). Voor elk deelprogramma zal een programmabeschrijving met daarin monitoring en beoogde resultaten worden opgesteld.

Doelgroep

Van jong tot oud (13 jaar en ouder.).

Algemene omschrijving

Het programma eenzaamheid beoogt te komen tot een duurzame en systematische manier om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.

Eenzaamheid kan alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt. Dit maakt dat de aanpak van eenzaamheid niet alleen een zaak van de gemeente is. Voor de invulling van de deelprogramma's wordt gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van de kennisbank van het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid' dat zich oorspronkelijk richtte op ouderen (de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder), maar nu ook steeds meer aandacht laat uitgaan naar andere leeftijdscategorieën.
Omdat eenzaamheid een probleem is van alle leeftijden wordt daarnaast ingezet op bewezen interventies en wordt de kennis en deskundigheid van een kennisinstituut zoals Movisie betrokken (*Movisie / Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid; februari 2020*). Voor elk deelprogramma zal een programmabeschrijving met daarin monitoring en beoogde resultaten worden opgesteld.

Beoogd resultaat

In 2016 gaf gemiddeld 42,9 % van de bevolking van 18 jaar en ouder in Nederland aan eenzaam te zijn In 2020 was dit gemiddelde gestegen naar 46,6%. Per gemeente varieert het percentage van 27 tot 58%. Eenzaamheid is vastgesteld met de eenzaamheidsschaal van De Jong-Gierveld.
Voor Kerkrade was in 2016 het percentage 55,7 % en is dit in 2020 gedaald naar een percentage van 54,3%. Voor de GGD-regio Zuid-Limburg geldt in 2020 49,8% en op Limburgs niveau een percentage van 47,8% (bron: Gezondheidsmonitor-Volwassenen-en-Ouderen-van-GGD-CBS—RIVM 2020).
Het programma eenzaamheid kent geen start- en einddatum en kenmerkt zich door steeds veranderende sub programma's. Desalniettemin streven we ernaar om de goede beweging die in de periode 2016-2020 is gemaakt, wellicht op basis van de al eerder ingezette interventies, door te zetten en daarmee in 2030 aangehaakt te zijn op het dan geldend Limburgs niveau, ervan uitgaand dat het percentage dan op het niveau van 2020 (47,8%) of lager ligt. [1]

[1] Voor Kerkrade betekent dit in absolute cijfers (bron: Etil, progneff 2019 update)

Monitoring

Het programma (en een deel van de sub programma's) zullen worden gemonitord via de Gezondheidsmonitor van de GGD die 4-jaarlijks wordt afgenomen onder jeugdigen van 13-16 jaar (in het tweede en vierde jaar van het voortgezet onderwijs) en onder volwassenen in de groep van 19 jaar en ouder (verschijnt in 2020;2024; -e.v.). Gezien het de wens is om binnen het VIE-project zo veel mogelijk tijdig bij te sturen, wordt er naast de GGD monitor tevens gebruik gemaakt van de cijfers van het twee jaarlijks Burgeronderzoek (verschijnt in 2019;2021, en verder).

Betrokken partijen

Het programma is een gezamenlijk product van de Kerkraadse coalitie tegen eenzaamheid: 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid'. De coalitie is gevormd in oktober 2020 en bestaat uit ruim dertig partijen. Deze zijn uiteenlopend van aard, zoals gemeente, zorgpartijen, welzijnswerk, woningstichtingen, bedrijfsleven, kunst en cultuur, huisartsen, Stichting de Positieve Stad en vertegenwoordiging van inwoners. Door het ministerie van VWS wordt vanuit het programma 'Eén tegen eenzaamheid' ondersteuning geboden bij het ontwikkelen van het Kerkraadse programma. Daarnaast is ook de GGD betrokken net als de omliggende gemeenten die deel uitmaken van de Zuid-Limburgse coalitie.

Regie

De gemeente voert de regie op het continu in ontwikkeling zijnde programma eenzaamheid.

Status

De ontwikkeling van het programma eenzaamheid bevindt zich in de implementatiefase. Er is een kerngroep geformeerd vanuit de groep van 34 deelnemende partijen die door het jaar heen als afvaardiging van de gehele coalitie doorlopend acties uitzet.

In januari 2021 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgehad waarin de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen. De corona perikelen heeft dit vertraagd. Daarom is hieraan nadere invulling gegeven tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 (30 september-7 oktober) door middel van een speeddatebijeenkomst en wordt dit verder doorontwikkeld in een vervolgbijeenkomst in 2022. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden 'losse' projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht.

- 2020 ; totaal aantal inwoners 45.749
  aantal inwoners 18 jaar en ouder: 38.895; aantal inwoners met eenzaamheid:21.120 (54,3%)
- 2030; geprognosticeerd aantal inwoners: 42.345
  aantal inwoners 18 jaar en ouder: 36.544; aantal inwoners met eenzaamheid:< 17.468 (<47,8%)

BoodschappenPlusBus

Doelgroep

55+

Algemene omschrijving

De BoodschappenPlusBus is een initiatief dat van oorsprong uit de koker van het Ouderenfonds komt, maar ook met busjes van Kerkraadse partners uit de zorg- en welzijnswereld kan worden ingezet. Het is een aanvulling op de succesvolle boodschappenbus die al in Kerkrade actief is. Naast het praktische aspect van samen boodschappen doen, krijgt ook het sociaal aspect vorm omdat er ontmoeting plaats vindt, niet alleen voor de ouderen die boodschappen doen maar ook voor de vrijwilligers die de bus besturen en de ouderen ondersteunen tijdens het boodschappen doen. Naast het boodschappen doen ontwikkelt Impuls een 'activiteitenprogramma' om de bus ook in te zetten voor laagdrempelige sociale activiteiten, tegen lage kosten voor deelnemers.

Beoogd resultaat

Ontmoeting stimuleren door samen boodschappen te doen en gezamenlijk sociale activiteiten te ondernemen.
In 2019 maakten gemiddeld 20 personen structureel gebruik van de boodschappenbus. Het streven was om het aantal vaste deelnemers aan samen boodschappen doen te verdubbelen naar 40. Door de coronacrisis is dit aantal stevig gezakt en was dus een bijstelling aan de orde. Het aantal vaste deelnemers zakte namelijk in 2021 naar ongeveer 10, maar is in de tussentijd weer gestegen naar 20. Het streven is nu om per vierde kwartaal van 2022 het aantal vaste deelnemers nog verder te laten toenemen naar 30.
Daarnaast is het streven om in het derde kwartaal van 2022 een groep van 25 ouderen te hebben gevormd die deelneemt aan sociale activiteiten met de boodschappenplusbus en dit per 2023 te verdubbelen naar 50 deelnemers.

Voor de corona potentiële deelnemers worden mensen bedoeld die zich wel al hadden aangemeld, maar nog niet daadwerkelijk gebruik wilden maken van gezamenlijk boodschappen doen.

Monitoring

Het aantal deelnemers en activiteiten wordt geregistreerd door Impuls.
Deze gegevens worden halfjaarlijks teruggekoppeld en besproken met de gemeente.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

Impuls is verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van alle activiteiten.

Status

Door corona kon de bus die via het Ouderenfonds eind 2019 was aangeschaft (lease-koop-constructie) nauwelijks worden ingezet. Gelet op de verplichtingen en de hoogte van de kosten heeft Impuls in overleg met de gemeente de bus per 2022 opgezegd. Dit onder toezegging vanuit Impuls dat de doelstellingen hoe dan ook worden nagekomen. Daarvoor is Impuls nu in overleg met andere maatschappelijke partijen om slim gebruik te maken van de al aanwezige busjes bij deze partijen. In de aanloop hier naartoe van maakt Impuls nu vaker gebruik van de bus van SGL. Daarbij ontwikkelt Impuls samen met Stichting Muziekschool Kerkrade, Bibliotheek Kerkrade, Parkstad Limburg Theaters en VAZOM, ondersteund door The Move Factory, het sociaal programma. Daarbij wordt ingestoken op het laten kennismaken van deelnemers met hetgeen al in onze wijkpunten wordt aangeboden. Op 17 mei 2022 is een eerste groep van 15 deelnemers op pad geweest met de bus.

Een communicatiecampagne om beschikbaarheid en activiteiten van Boodschappenplusbus te promoten is hiertoe in ontwikkeling.

Gelukkig ouder worden in Kerkrade

Doelgroep

Divers – alle leeftijden; (jonge)mantelzorgers, inwoners met dementie en/of eenzaamheid.

Algemene omschrijving

De groep thuiswonende ouderen neemt toe. Bij deze groep ouder wordende mensen is een veelvoorkomend ziektebeeld dementie. Voor de ziekte dementie is nog geen behandeling beschikbaar. Mensen met deze ziekte wonen steeds langer thuis en zijn mede afhankelijk van de zorg van hun naasten, de mantelzorgers. Deze zorg vraagt veel aandacht. Eén op de acht mantelzorgers die zorgt voor iemand met dementie voelt zich overbelast. Daardoor kunnen sociale contacten verwateren. Eenzaamheid komt twee keer zo vaak voor onder mantelzorgers van mensen met dementie als onder mensen uit de als onder mensen uit de algemene Nederlandse bevolking. Voor de dementerende zelf is het een uitdaging om steeds de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven.

'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' is een programma in ontwikkeling van de gemeente Kerkrade Meander en Impuls waarin eenzaamheid, dementie & overbelasting van de mantelzorg worden aangepakt. Het programma wil een bijdrage leveren aan het welbevinden van de inwoners door een bijdrage te leveren aan het zo goed mogelijk een eigen leven leiden van de dementerenden door ondersteuning te bieden en zo lang mogelijk de eigen regie over het leven te voeren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid en zo het gezondheidsgevoel te verbeteren. Afgeleid resultaat is dat ook de mantelzorgers door deze aanpak ontlast worden waarmee ook hun welbevinden stijgt.

Het denkraam van de Sociale Benadering Dementie helpt de behoeften, wensen en mogelijkheden van mensen met dementie en hun naasten beter te zien en begrijpen, en om in het verlengde daarvan de juiste ondersteuning te bieden. Bij dementie is het de kunst om de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven. Naast de brug naar het gewone leven leggen zijn er ook maatschappelijke baten aan deze benadering verbonden, namelijk het positief beïnvloeden van arbeidsmarktproblematiek en verlagen van druk op professionals.

Beoogd resultaat

Over een periode van twee jaar is het streven hulp te bieden aan 80 personen passend binnen de doelgroepen dementie, overbelaste mantelzorger en eenzaamheid.

Monitoring

De monitoring van deze nieuwe aanpak maakt nadrukkelijk onderdeel uit van het programma. De monitoring is belegd binnen de VIE Innovatie-HuB/ Onze Regio in Beeld (ORIB). Daarbij wordt lopende het proces bekeken of aanvullend de expertise van de Academische Werkplaats voor Ouderen Limburg betrokken kan worden.

Betrokken partijen

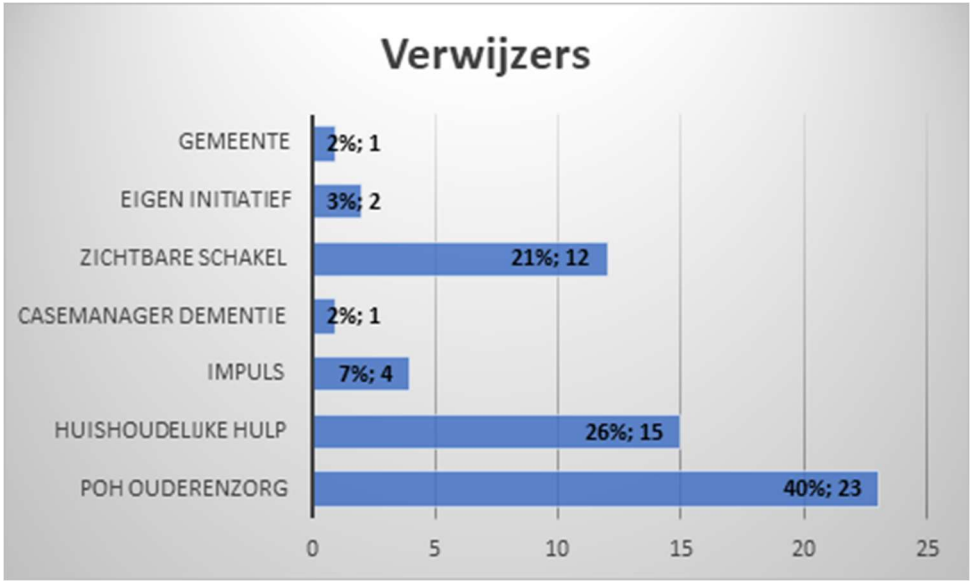
- Gemeente Kerkrade
- Meander
- Impuls

Regie

- Meander

Status

Het project is operationeel sinds 1 januari 2022. De Buurtschakels (nieuwe naam voor de 2 Welzijnscoaches) zijn gestart per 1 december met de verkenning van de buurt en zijn vanaf 1 januari 2022 operationeel in de buurt. Zowel vanuit deelnemers als ook verwijzer en de uitvoerders (=Buurtschakels) worden positieve reacties ontvangen over nut en noodzaak van het project. In mei 2022 blijken al 58 cliënten geïncludeerd in het project.
Voor een weergave van de verschillende verwijzers zie onderstaande weergave.

Oriëntatie | Voorbereiding | Implementatie | Uitvoering | Evaluatie

Hulp bij het huishouden

Doelgroep

Nadruk op 55+.

Algemene omschrijving

In de periode 2017-2019 is in Kerkrade het project 'eenzaamheid... een serieus probleem' uitgevoerd, met de focus op 65+. De nadruk lag hierbij op opzetten van het Meldpunt Eenzaamheid en het trainen van vrijwilligers en medewerkers hulp bij huishouden (HbH) van Meander in signaalherkenning, gesprekstechniek en toeleiding naar voorzieningen in de buurt/ wijk. Deze werkwijze is nu verankerd in de dienstverlening van Meander waarmee de medewerkers HbH ogen en oren in de wijk zijn voor eenzaamheid (en ook andere problematiek). Ook het Meldpunt Eenzaamheid is een vast ankerpunt in de dienstverlening van het welzijnswerk, net als het inzetten van vrijwilligers voor ondersteuning van mensen waar eenzaamheid speelt.

Naast Meander zijn in Kerkrade nog drie aanbieders HbH aan de slag (Tzorg, Ambulante Thuiszorg en Buurtdiensten) die gezamenlijk ongeveer 150 inwoners voorzien van hulp bij het huishouden. Dit gebeurt momenteel met een dertigtal medewerkers in totaal. Ook deze medewerkers hebben een belangrijke brugfunctie in het signaleren en bespreken van eenzaamheid en op grond daarvan toe leiden naar voorzieningen in de buurt/wijk. Deze aanbieders blijken allen bewust van hun taak hierin en gaan meewerken aan deze taak. In het programma 'eenzaamheid... een serieus probleem' is de training en intervisie verzorgd door welzijnsinstelling Impuls die dit ook voor de HBH medewerkers van de 3 genoemde aanbieders zal gaan invullen.

Beoogd resultaat

In het derde van 2022 moeten alle (ongeveer 30) HbH- medewerkers die werkzaam zijn bij Tzorg, Ambulante Thuiszorg en Buurtdiensten getraind zijn zodat zij in staat zijn hun taak als ogen en oren in de wijk te vervullen.

Monitoring

Evaluatiegesprek in het derde kwartaal 2022 met de aanbieders en Impuls

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Ambulante Thuiszorg
- TZorg
- Buurtdiensten
- Impuls

Regie

- Impuls

Status

Afronding van deze training was beoogd voor oktober 2021. Door corona zijn er capaciteitsproblemen ontstaan bij de aanbieders waardoor de trainingen verschoven zijn naar 2022. Ook in 2022 staat de bezetting bij de aanbieders nog vaak onder druk. De definitieve afronding van de trainingen wordt verwacht in juni 2022. In juli 2022 wordt het project geëvalueerd.

Kaffieklatsj

Doelgroep
Buurt-, wijkbewoners (nadruk op 40+)

Algemene omschrijving
Kaffieklatsj is een initiatief waarbij in bijeenkomsten met koffie/thee in de wijkpunten signalen/ behoefte worden opgehaald die in de buurten/wijken spelen en waarbij financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor kleinschalige activiteiten. Deze middelen zijn bedoeld voor buurtkamers/huiskamerprojecten waarmee deze gedurende het jaar attenties kunnen aanschaffen voor bijzondere gebeurtenissen in het wooncomplex (een bloemetje bij ziekte, een kaartje bij verjaardag of jubileum enzovoorts).

Beoogd resultaat
Minimaal 1 bijeenkomst in elke wijk in 2022. Een bijeenkomst is geslaagd bij een opkomst van minimaal 20 personen per bijeenkomst en ook als hieruit een buurtinitiatief ontstaat voor de organisatie van een kleinschalige activiteit in de buurt of in een wooncomplex.

Monitoring
Er vindt registratie plaats van het aantal deelnemers en het al dan niet ontstaan van buurtinitiatieven. Daarnaast worden de signalen vanuit de gemeenschap geregistreerd en verder in de organisatie geleid waarna er ook een follow-up plaatsvindt.
In het vierde kwartaal van 2022 wordt een bijeenkomst georganiseerd voor Huiskamer- oftewel Buurtkamerprojecten waarin wordt opgehaald of de financiële bijdrage het effect gesorteerd heeft waarvoor het bedoeld was. Daarnaast wordt bekeken of ook nieuwe Huiskamers- oftewel Buurtkamers zijn geïnspireerd door de financiële bijdrage. Daarna zal ook bekeken worden of het initiatief nog breder uitgerold kan worden.

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Seniorenraad
- Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning
- Impuls
- Woningstichtingen
- MeanderWonen

Regie
Gemeente Kerkrade

Status
Er hebben 4 Kaffieklatsjbijeenkomsten plaatsgehad in oktober 2021 verdeeld over de drie wijken. Bedoeling is om nog een 5e bijeenkomst op een nader te bepalen tijdstip te organiseren in het centrum nu corona dit weer toelaat. Daarnaast is in de Week tegen Eenzaamheid 2021 een bijeenkomst georganiseerd voor Kerkraadse buurtkamers/huiskamerprojecten waarin de mogelijkheid van de jaarlijkse financiële bijdrage voor speciale aangelegenheden in en om de ontmoetingsplekken uit de doeken is gedaan. In een vervolgbijeenkomst, mogelijk in of rondom de Week tegen Eenzaamheid 2022, krijgt dit een vervolg.

Onlinetraining ‘meer contact’

Doelgroep

De training is bedoeld voor Kerkradenaren van 18 jaar en ouder die hun sociaal leven willen opfleuren en die daar zelf hun best voor willen doen. Nodig is dat de deelnemer meer mensen wil leren kennen, geïnteresseerd is in persoonlijke ontwikkeling en een computer, laptop of telefoon heeft waarop e-mail kan worden ontvangen.

Algemene omschrijving

Meer Contact is bedoeld als een aanvulling op en een versterking van het bestaande aanbod van de welzijnsorganisaties. ‘Meer contact’ is een onlinetraining met de bedoeling dat iemand zich makkelijker gaat voelen in nieuwe sociale situaties en meer contact krijgt. Dit vanuit de insteek dat iemand dan zélf in actie moet komen. Het is uiteindelijk alleen de persoon zelf die de situatie kan veranderen. Bij de onlinetraining wordt deze persoon begeleid door de lokale welzijnsorganisatie. De training is dan ook uitsluitend verkrijgbaar via welzijnsorganisaties. Insteek is dat de deelnemer gedurende twee maanden elke dag een e-mail ontvangt. De training is door de vele voorbeelden praktijkgericht en leuk om te doen. De deelnemer begint thuis in de eigen veilige omgeving en gaat vervolgens steeds vaker buiten de deur praktijkopdrachten doen. Veel van die opdrachten zijn gericht op het leggen van contact in de eigen buurt, denk aan het praatje met de buren of met mensen in de straat. De mails en opdrachten kosten nooit meer dan tien minuten per dag en zijn luchtig van opzet. Door de persoonlijke insteek blijven deelnemers gemotiveerd. De deelnemer leert wat hij zélf kan doen om meer en leukere contacten te krijgen. Insteek is dat deelname gratis is.
De werkwijze is aangemeld voor de Database voor effectieve interventies van Movisie, en is als tweede geëindigd bij de Zorg en Welzijn Award 2021.

Beoogd resultaat

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021). Beoogd wordt dat in anderhalf jaar 50 personen de online-training (begeleid) hebben gevolgd.

Monitoring

Het aantal deelnemers wordt geregistreerd. Ieder kwartaal vindt een terugkoppeling plaats van het aantal deelnemers. Aan het einde van de training (na 60 dagen) vindt er een evaluatiegesprek plaats met de individuele deelnemer. Aan de hand daarvan kan samen met de deelnemer worden bepaald of een instroom kan plaatsvinden naar het reguliere welzijnsaanbod dan wel dat er nog specifieke ondersteuning nodig is. Aan de hand van de ervaringen en resultaten hiervan de Kerkraadse succesfactor bepaald en in onderling overleg besloten over de voortzetting van dit project.
Er vindt vanaf het vierde kwartaal 2021 structureel overleg plaats tussen de gemeente en Impuls.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

- Impuls

Status

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021). In de tussentijd zijn er 13 deelnemers die vanuit het online traject, indien gewenst, doorschuiven naar een groepsactiviteit of een meer individueel traject.
Er is een doorlopende communicatiecampagne.

Aanpak eenzaamheid Jongeren

Doelgroep
13-24 jaar

Algemene omschrijving
In samenspraak met de Jongeren adviesraad Kerkrade (JARK) worden behoeften en voorstellen m.b.t. de aanpak van eenzaamheid opgehaald worden bij jongeren. De eerste gedachten gaan daarbij uit naar het stimuleren van sociale en coping vaardigheden waarbij school en jeugd- en jongerenwerk zullen worden betrokken.

Beoogd resultaat
In eerste instantie het opstellen van een eenzaamheidsaanpak sámen met de jongeren die daarmee aansluit bij hun behoeften en belevingswereld. Beoogd is dit te verankeren in het Wmo-beleidsplan dat eind 2022 gereed zal komen. Samen met de jongeren verkrijgen we inzicht in te ondernemen acties om eenzaamheid onder jongeren te voorkomen c.q. terug te dringen.
Belangrijk onderdeel hiervan is het verkennen van digitale opties, zoals de app ‘Catch up’.

Monitoring
Nog niet van toepassing

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Jongeren Adviesraad Kerkrade (JARK)
- Impuls
- Stichting Life Skills

Regie
- Gemeente Kerkrade

Status
Corona heeft ertoe geleid dat de installatie van JARK een aantal malen is uitgesteld en ook vervolgbijeenkomsten eerst slechts digitaal konden plaats vinden. In de tussentijd is er een presentatie verzorgd aan de gehele JARK en is vervolgens met een werkgroepje uit de JARK een vervolgafspraak geweest waarin samen 3 vragen zijn bepaald die worden uitgewerkt door dit werkgroepje.

De gemeente Kerkrade is benaderd door de stichting Life Skills om pilotgemeente te zijn voor de uitrol van de Catch-up app (als aanvulling op Meer Contact). De Catch up-app is een begeleidstappenplan waarmee jongeren in de leeftijd 16-24 jaar worden geholpen om nieuwe sociale situaties positiever te ervaren.
Deelnemers volgen een individueel programma van 7 weken en worden begeleid door het jeugd- en jongerenwerk van de welzijnsinstelling. De (on)mogelijkheden van dit aanbod worden samen met Impuls en de JARK verkend.

Kerkrade Samen tegen Eenzaamheid

Doelgroep
Alle leeftijden

Algemene omschrijving
De aanpak van eenzaamheid vraagt om een bundeling van krachten. In oktober 2020 is de Kerkraadse coalitie Samen tegen Eenzaamheid tussen 32 partijen gesloten. In de tussentijd is de coalitie gegroeid tot 34 partijen. Deze partijen denken en helpen mee in de aanpak van eenzaamheid. Dit doen ze door steeds de verbinding te zoeken met andere leden van de coalitie op het gebied van kennisdeling, afstemming en doorverwijzing, maar zetten ze zich ook in om eenzaamheid steeds op de agenda te houden en het aanbod daarop af te stemmen. Deze coalitie wil haar activiteiten breder uitzetten.
Het doel van dit samenwerkingsverband is om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan het bespreekbaar maken, voorkómen en verminderen van eenzaamheid in Kerkrade. Hiertoe wordt een gezamenlijk actieplan opgesteld. En wordt gewerkt aan het breder uitzetten van de activiteiten van de coalitie.

Beoogd resultaat
Het is de bedoeling minimaal 3 keer per jaar gezamenlijke activiteiten uit te zetten vanuit de coalitie. Daarbij ligt de focus op speciale momenten in het jaar zoals feestdagen, zomerperiode en de landelijke Week tegen Eenzaamheid. In 2022 vindt de Week tegen Eenzaamheid plaats van 29 september tot en met 6 oktober. Daarbij sluiten we aan op de actiemomenten van Eén tegen Eenzaamheid, het nationale programma.

Monitoring
Monitoring vindt plaats door het registreren van de activiteiten die plaatsvinden gedurende het gehele jaar. Daarnaast worden de afspraken die binnen de kerngroep en de brede coalitie worden gemaakt vastgelegd in een verslag.

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Coalitiepartijen

Regie
- Gemeente Kerkrade

Status
Er is een kerngroep geformeerd vanuit de groep van 34 deelnemende partijen die door het jaar heen als afvaardiging van de gehele coalitie acties uitzet.
In januari 2021 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgehad waarin de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen. De corona perikelen heeft dit vertraagd. Daarom is hieraan nadere invulling gegeven tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 door middel van een speeddatebijeenkomst.

Er zijn voorstellen van 2 coalitiepartijen ontvangen waarvan nu onderzocht worden of deze in aanmerking komen voor een subsidie voor het opstarten van de voorstellen.
In juni 2022 vindt een vervolgbijeenkomst plaats met de kerngroep om samen de Week tegen Eenzaamheid 2022 invulling te geven. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden ‘losse’ projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht.

Ontmoetingsbus Leger des Heils

Doelgroep
Alle leeftijden

Algemene omschrijving
Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden en kan veel gevolgen hebben. Om de aanpak eenzaamheid op alle leeftijden te kunnen richten is het streven een breed palet aan interventies in te zetten die aansluiten op leeftijd, achtergrond en interesse van potentiële deelnemers. Het Leger des Heils (LDH) heeft goede ervaringen met de zogenaamde ontmoetingsbus. Vanuit het programma 'Geloven in de buurt' dat is gestart in 2020, werkt het LDH aan het versterken van de aanwezigheid in wijken en buurten en probeert daarmee bij te dragen aan een samenleving waarin aandacht voor elkaar is. Met de bus trekt men buurten/wijken in om mensen min of meer naar buiten te halen en met elkaar in contact te brengen. Het grootste bereik ligt in eerste instantie bij mensen in de leeftijdsgroep van 50-70 jaar. Daarnaast leent de bus zich voor activiteiten met jongeren en kan het daarmee een echte generatiebus zijn.
Het vergroten van het bereik van mensen die eenzaam zijn en moeite hebben dit kenbaar te maken en/of hulp te zoeken. Vanuit de gedachte als generatiebus aan de slag te zijn, wordt beoogd om de afstand van de eigen voordeur naar (bestaande) buurtsteunpunten zo kort mogelijk te maken. Het Leger des Heils zal naast verbindingen tussen mensen met de bus ook verbindingen kunnen leggen met activiteiten van het welzijnswerk en Kerkraadse verenigingen zodat elkaars bereik vergroot kan worden en zal ook voorportaal zijn van bestaande buurtsteunpunten.

Beoogd resultaat
Het streven is dat de bus in het derde kwartaal van 2022 de weg op kan om de Kerkraadse buurten te bezoeken.

Monitoring
De wijze van monitoren moet nog afgestemd worden met Leger des Heils. Insteek is om in eerste instantie aan het LDH te verzoeken om te registeren hoeveel mensen in elke buurt tijdens elke 'stop' worden gesproken.

Betrokken partijen
- Leger des Heils
- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie
Leger des Heils

Status
De bus is aangeschaft door het Leger des Heils en wordt momenteel verbouwd en klaargemaakt om de weg op te kunnen gaan. Dit proces is vertraagd door aanloopproblemen, onder andere vanuit de RDW. Momenteel wordt gewerkt aan het oplossen hiervan.
In de aanloop naar het gereedkomen van de bus vindt er afstemming plaats tussen Leger des Heils, gemeente en Impuls gezamenlijk om tot een passende route en planning te komen. De activiteiten van het Leger des Heils moeten goed afgestemd worden op de voorzieningen die al in de buurten aanwezig zijn. Daarbij is ook belangrijk dat partijen van elkaars bestaan en handelen voldoende op de hoogte zijn. Er zal ook nadrukkelijk aandacht zijn voor een passende communicatiecampagne zodat dit initiatief bij zowel inwoners als ook professionals onder de aandacht wordt gebracht. De look van de bus, zowel van binnen als van buiten, is van groot belang. Daarvoor is Mijn Marketing ingeschakeld.

KWIEK beweegroute *NIEUW!!!*

Doelgroep

- Bewoners van verzorgingshuis nabij de KWIEK beweegroute.
- Bezoekers van bewoners van verzorgingshuis nabij de KWIEK beweegroute.
- Inwoners, van jong tot oud, wonend nabij de KWIEK beweegroute.

Algemene omschrijving

KWIEK is een beweegroute, die gebruik maakt van het straatmeubilair in de buurt en aanzet tot bewegen en wandelen. De KWIEK beweegroute is bij uitstek een programma dat ingezet wordt om de (mentale) gezondheid, zelfredzaamheid en de vitaliteit te stimuleren en te verbeteren.

De KWIEK beweegroute zorgt onder andere voor:

- Voldoende beweging in de buitenlucht;
- Zo lang mogelijk (zelfstandig) thuis te kunnen blijven wonen op een verantwoorde wijze;
- Het vergroten van de sociale contacten en de geestelijke gemoedrust;
- Het verminderen van eenzaamheid, depressie en dementie.
- Het in contract brengen van verschillende doelgroepen. Mensen voelen zich daardoor meer betrokken bij hun omgeving en hierdoor kunnen ontmoetingen makkelijker ontstaan.

Beoogd resultaat

Het streven is dat bewoners van het nabijgelegen verzorgingshuis (evenals hun bezoekers) en buurtbewoners gebruik gaan maken van de KWIEK beweegroute, vanuit het doel bewegen en sociale cohesie te bevorderen.

Monitoring

De gemeente monitort de realisatie van de KWIEK beweegroute bij Hoog Anstel. Hiervoor is een werkgroep opgesteld waarin de verschillende partijen deelnemen.

Een eerste KWIEK beweegroute is door de MeanderGroep nabij de Hamboskliniek gerealiseerd. Deze is geëvalueerd en de hieruit voortgekomen verbeterpunten zijn meegenomen bij de KWIEK beweegroute Hoog Anstel. Het monitoren en evalueren blijft terugkomen en zal worden geïnitieerd vanuit de gemeente. Het gebruik van de route wordt vanuit Meander Groep gevolgd en teruggekoppeld aan de gemeente.

Betrokken partijen

- Meander groep Zuid-Limburg,
- KWIEK
- Gemeente Kerkrade.

Regie

De gemeente Kerkrade is bij de aanleg van de KWIEK beweegroute Hoog Anstel regiehouder. In de werkgroep zitten deelnemers vanuit Meander en verschillende afdelingen van de gemeente (wijkmanager, afdeling Stedelijk beheer en beleid domein Burger)

Status

Op 1 december 2021 is een eerste KWIEK beweegroute in Kerkrade geopend. Op dit moment wordt een tweede KWIEK beweegroute voorbereid bij Hoog Anstel n.a.v. de positieve ervaringen van de eerste beweegroute. De realisatie zal gaan plaatsvinden rond september 2022.
Vóór het realiseren van de KWIEK beweegroute wordt een flyer met informatie over de KWIEK beweegroute verspreid onder de bewoners van Hoog Anstel en overige buurtbewoners. Hierin kunnen de mensen lezen welke plannen er worden gerealiseerd. De KWIEK beweegroute zal officieel geopend worden (persbericht en publicatie op de gemeentelijke kanalen). Ook de Meander Groep zal informatie over de KWIEK beweegroute via haar eigen kanalen verspreiden.

Welzijn op recept

Doelgroep

Welzijn op recept richt zich op volwassenen en ouderen met psychosociale problemen die de huisartspraktijk/gezondheidscentrum bezoeken. De meest voorkomende psychosociale problemen kunnen ingedeeld worden naar de volgende categorieën:

1. Psychische klachten: somber voelen, angstig gevoel/veel piekeren, stress/overspannen, slaapproblemen, overige psychische klachten;
2. Vastlopen in het leven, problemen op het werk, relatieproblemen, meemaken van een ingrijpende gebeurtenis;
3. Problemen met chronische lichamelijke ziekte;
4. Chronische psychische klachten (al behandeld en nu stabiel);
5. Probleem met ziekte van ouders/familie, partner, kind (mantelzorgen);
6. Eenzaamheid, dreiging sociaal isolement, beperkt netwerk;
7. Ongezonde leefstijl (roken, te weinig bewegen, overgewicht);
8. Geen binding hebben met de eigen wijk, c.q. niet veilig voelen.

Algemene omschrijving

De bewezen interventie 'Welzijn op Recept' is een programma dat mensen ondersteunt die klachten hebben waar op dat moment geen medische of psychologische interventie voor nodig is. Het gaat om vage klachten van o.a. somberheid, moeheid of eenzaamheid. De huisarts of een andere zorgverlener verwijst personen met dergelijke klachten naar een 'welzijnscoach' die op zoek gaat naar een 'welzijnsarrangement'. Een welzijnsarrangement is een combinatie van verschillende voorliggende voorzieningen/ activiteiten. Er zijn verschillende soorten activiteiten die in de omgeving beschikbaar zijn. Denk hierbij aan koken, tuinieren, zingen, sporten of dansen. De welzijnscoach bespreekt met de deelnemers welke activiteiten zij graag willen gaan doen waarbij beoogd wordt inwoners uit hun sociaal isolement te halen en het welbevinden te vergroten.

Beoogd resultaat

Welzijn op Recept kan een bijdrage leveren aan de volgende onderdelen:

- Verbeteren van de kwaliteit van leven en welbevinden van de inwoners met psychosociale problemen.
- Verbinding tussen huisartsenpraktijken en welzijnswerk verbeteren (korte lijnen).
- Verlaging van het zorggebruik.

Resultaat

- Verwijzingen naar Welzijn op Recept i.p.v. het leveren van maatwerkvoorzieningen.
- Tenminste 100 cliënten krijgen een verwijzing naar een voor hen geschikte welzijnsinterventie.
- Bij 60 cliënten wordt er een voor- en nameting gedaan om het welbevinden en zorggebruik te meten.

Monitoring

Welbevinden

Vragenlijst over welbevinden bij het begin van het traject invullen (T0) en aan het einde van het traject (T1). De resultaten worden met elkaar vergeleken.

Vanwege het ontbreken van een goed gevalideerde vragenlijst is er geen 0- en 1-meting uitgevoerd.

Aantal verwijzingen

Bijhouden hoeveel welzijnsrecepten zijn uitgeschreven

Huisartsenbezoeken, verlaging zorggebruik:

Dit kan gemeten worden door het aantal contacten met de huisartspraktijk te vergelijken met een jaar daarvoor.

Betrokken partijen

Aan de pilot werken de volgende partijen mee:

- Gemeente Kerkrade (domein Burger);
- Welzijnsorganisatie Impuls;
- Gezondheidscentrum Terwinselen;
- Medisch Centrum Kerkrade West;
- Medisch Centrum Kruisstraat;
- Landelijk Kennisnetwerk Welzijn op Recept.

Bij een regiobijeenkomst Welzijn op Recept in januari 2020 waren verder de volgende partijen vertegenwoordigd: Adviesraad MO, Seniorenraad, GGD Zuid-Limburg, Provincie Limburg (vanuit het programma Positieve Gezondheid) en de Huisartsen Oostelijk Zuid-Limburg (HOZL).

Regie

De gemeente voert middels een interne projectleider de regie. De uitvoering ligt bij het Welzijnswerk en de huisartsenpraktijken.

Status

De pilot is in november 2020 gestart voor de duur van een jaar en is uitgerold over de wijken West en Oost. Door middel van een subsidie van ZonMw is een implementatiecoach aangesteld voor de duur van een halfjaar om te ondersteunen bij de samenwerking tussen welzijnswerk, huisartsenpraktijken en de gemeente en daarnaast te helpen bij het evalueren. Als gevolg van de coronamaatregelen waren en minder welzijnsactiviteiten en daardoor ook minder verwijzingen mogelijk naar Welzijn op Recept. Vanaf juni zijn de activiteiten (en verwijzingen) weer hervat. De voorbereiding op de evaluatie is reeds gestart. Bij een positieve evaluatie volgt een uitrol naar andere huisartsenpraktijken.
De pilotfase van Welzijn op Recept is inmiddels afgerond. Het Landelijk Kennisnetwerk heeft een evaluatie opgeleverd. Hieronder een korte samenvatting met de belangrijkste resultaten.

Samenvatting evaluatie

Het Welzijn op Recept project in Kerkrade is goed van start gegaan. Ondanks de corona periode zijn er toch meer dan 30 welzijnsrecepten (totaal 37) uitgeschreven. Hoewel dit een lager aantal was dan de projectgroep als ambitie had opgenomen in het projectplan, is dit voor een startend Welzijn op Recept project toch een mooi aantal welzijnsrecepten. Het lagere aantal had te maken met dat deelnemers, als gevolg van de COVID-19 maatregelen, niet meer naar activiteiten doorverwezen konden worden.

Ondanks dat Welzijn op Recept op deelnemers-niveau leek vast te lopen is de samenwerking rondom Welzijn op Recept wel in deze periode verder vormgegeven en bleef men (online) bij elkaar komen in de intervisiebijeenkomsten. Geïnterviewden geven aan dat men elkaar door deze lerende manier van werken beter heeft leren kennen, inzicht heeft gekregen in elkaars werkwijze, de doelgroep en het proces van Welzijn op Recept. Verder was het draagvlak voor Welzijn op Recept breed gedragen in zowel zorg, welzijn, als gemeente. Bij het weer opengaan van de activiteiten kon hierdoor snel een doorstart worden gemaakt.

Door voldoende tijd te nemen voorafgaand aan het traject is er voldoende draagvlak gecreëerd, is er een gezamenlijke visie ontwikkeld en zijn processtappen afgesproken. De rol van de projectleider vanuit de gemeente, met ondersteuning vanuit het Landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept, was hierin cruciaal.

Binnen de eerstelijnszorg werd gedurende het traject steeds duidelijker wat de doelgroep van Welzijn op Recept is en dat het hier gaat om vroegsignalering. In het begin werd regelmatig nog zwaardere psychische problematiek doorgestuurd. Na de eerste verwijzingen vanuit zorg, stopte dit in de coronaperiode en kwam hierna weer op gang. Het vertrouwen en geloof bij zorgverleners in Welzijn op Recept is aanwezig en zal in de toekomst weer zorgen voor een gestage stroom aan verwijzingen. Dit vertrouwen zal in de toekomst ondersteunt moeten worden door data en (succes)verhalen.

De welzijnscoaches hebben een team gevormd van drie professionals die samen naar de verwijzingen kijken. Voor hen betekent Welzijn op Recept het samenbrengen van taken en disciplines en de profilering hiervan richting zorg. De gesprekken door de welzijnscoach worden als prettig ervaren door de deelnemers en leiden tot meer inzicht in het probleem en een keuze voor een activiteit. Op dit moment is er nog geen inzicht in de opbrengst van deelname na 3 maanden.

Deelnemers geven aan dat Welzijn op Recept waardevol voor hen is geweest, zowel de gesprekken met de welzijnscoach als dat men aangeeft hierdoor minder te roken, meer te bewegen en weer in contact gekomen te zijn met anderen. Samen iets leuks doen met anderen zorgt voor afleiding van zorgen en iets doen voor anderen geeft zingeving en betekenis.

Het sluiten van activiteiten ten tijde van corona heeft ervoor gezorgd dat verwijzingen nog nauwelijks plaatsvonden. Wie verantwoordelijk was voor het eventueel openen van activiteiten of organiseren van ander aanbod bleef voor partners onduidelijk. Kerkrade staat hierbij niet alleen en dit past ook helemaal bij het landelijk beeld waarbij in veel gemeenten er onduidelijkheid was over welke rol en verantwoordelijkheid de gemeente en het welzijnswerk had bij het ontwikkelen van (nieuw) corona proof aanbod.

Het lerend werken met elkaar heeft gezorgd voor duidelijk processtappen en het leren kennen van elkaar. De samenwerking is goed op gang gekomen. Naast het intervisieoverleg is een POHwelzijnscoach overleg gestart. Deze twee overleggen zullen beter op elkaar afgestemd moeten worden. Financiering van welzijn en activiteiten is nog onduidelijk. De vraag is of Welzijn op Recept moet verdiepen of verbreden.
De evaluatie en het vervolg zijn besproken met de projectgroepleden. Alle deelnemende partijen willen de aanpak graag continueren. Momenteel worden de mogelijkheden rondom het structureel borgen van Welzijn op Recept binnen de welzijnsorganisatie verder verkend. Daarnaast vindt er afstemming plaats met de zorgverzekering CZ of en zo ja op welke wijze zij een rol kunnen vervullen in dit programma.

Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade!

Doelgroep

Cliënten die in de doelgroepen tijdelijk arbeidsongeschikt, duurzaam arbeidsongeschikt en maatschappelijke participatie zijn ingedeeld volgens de diagnose CompetenSys. Cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt: Onderste 3 treden van de participatieladder.

Totaal 150 deelnemers, met focus op deelnemers uit Rolduckerveld.
De deelnemers zullen met name geworven worden vanuit het heronderzoek dat momenteel uitgevoerd wordt door het team Bestandsbeheer.

Algemene omschrijving

Vitaal Kerkrade! is gericht op het (arbeids)fit maken van de doelgroep in de participatiewet. Het programma voorziet in een gericht aantal activiteiten om inwoners 'in beweging' te krijgen. Dit varieert van het uitvoeren van bewegings- en sportactiviteiten, het stimuleren van sociale contacten, (praktijk)lessen over gezonde voeding maar ook indien nodig inzet van en samenwerking met professionals op het gebied van persoonlijke omstandigheden. De beweegactiviteiten worden mede ondersteund door studenten van Fontys Hogeschool, waarbij zij zowel intern alsook vanuit de onderwijsinstellingen ondersteund en begeleid worden. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook gebiedsgericht/-gebonden worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen.

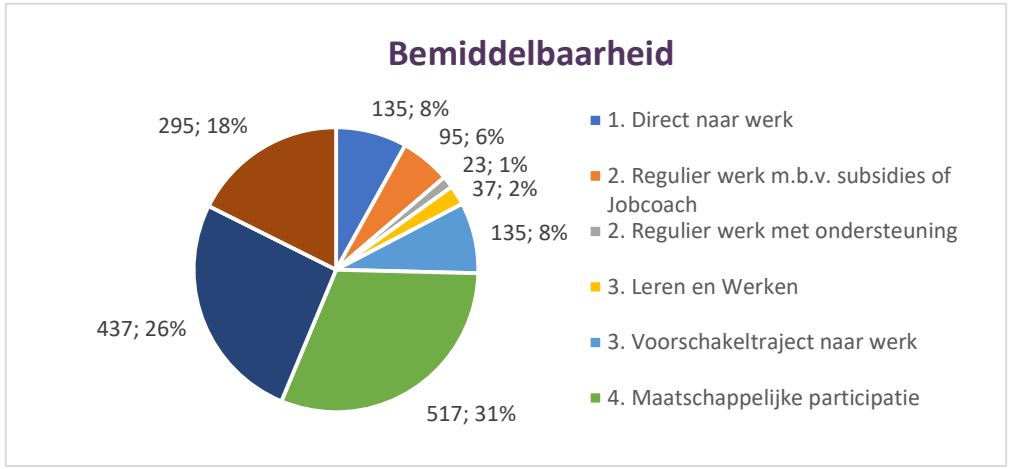
Beoogd resultaat

Het project Vitaal Kerkrade! heeft als hoofddoel het vergroten van het aantal mensen dat participeert conform de Participatiewet (maar ook: de Wet maatschappelijke ondersteuning). Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel. Aan dit doel zijn de volgende activiteiten te verbinden:

1. Het organiseren van meer geschikte participatieplekken voor de doelgroep, die passen bij hun ontwikkeling, hun eigen mogelijkheden en hun eigen woonomgeving.
2. Het bereiken van een betere doorstroom van participatie, via re-integratie naar de reguliere arbeidsmarkt.
3. Het realiseren van preventie voor problemen op meerdere gebieden binnen het sociaal domein die een relatie hebben met participatie.
4. Het verbeteren van de afstemming tussen welzijns- en zorgorganisaties en de eigen inspanningen van de gemeente op het terrein van participatie en daarmee een gerichtere benadering van de doelgroep.
5. Het creëren van nieuwe verbindingen tussen bewoners, instellingen en gemeente met als doel de eerdere doelen naar de toekomst toe te borgen binnen bestaande budgetten en er meer gebruik wordt gemaakt van de eigen kracht van bewoners en de samenleving. Hierbij zal dus een nadrukkelijke verbinding met de aanpak 'Samen Leven' dienen te worden gerealiseerd.

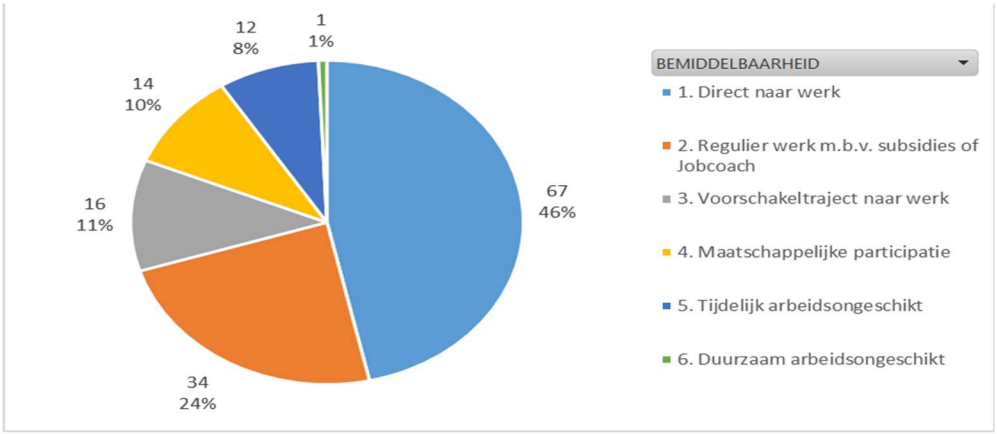
Concreet wordt beoogd om de komende jaren doelgroepen met een grote tot zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt (die dus niet 'arbeidsfit' zijn), met behulp en inzet van het programma weer 'fit' te maken (d.w.z. weer deel te nemen aan / te participeren in activiteiten en waar mogelijk ook weer aan het werk te krijgen).
Dit zal dienen plaats te vinden met deels groepsgerichte en deels individueel gerichte activiteiten. Dit zijn niet enkel (bewegings)activiteiten, maar ook activiteiten bijvoorbeeld i.h.k.v. een gezonde levensstijl, deelname aan kookworkshops e.d. Vanuit het programma 'Vitaal Kerkrade!' kunnen deelnemers doorstromen naar vrijwilligerstrajecten en/of trajecten gericht op uitstroom naar werk.

Op dit moment kent de gemeente Kerkrade een grote groep cliënten met een grote tot zeer grote afstand (cat. 4 t/m 6). Het programma is ook specifiek hierop gericht.

Doel is om van deze groep (met name inwoners met een indicatie tijdelijk/duurzaam arbeidsongeschikt) de komende 2 jaar in ieder geval **150 personen** – via het programma Vitaal Kerkrade! – letterlijk in 'beweging te brengen' en stappen te laten zetten richting meer Participatie (en mogelijk naar werk). Deze ontwikkeling van cliënten zal niet alleen plaatsvinden door en vanuit het programma zelf. Vitaal Kerkrade! maakt deel uit van een keten van (reguliere) maatregelen gericht op het ontwikkelen van cliënten Participatiewet. Met Vitaal Kerkrade! wordt wel specifiek ingezoomd op de doelgroep waarvoor vanuit het bestaande beleid 'Kansrijk voor Kansarm' nog geen gerichte aanpak bestaat op ontwikkeling en participatie.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat ook in deze doelgroep cliënten ontwikkelperspectief hebben en – mits intensief begeleid – mogelijkheden op uitstroom naar werk te ontwikkelen.

Met het programma wordt beoogd dit aandeel substantieel te verhogen.

<u>Programma</u>

Vitaal Kerkrade! focust zich op 4 hoofdonderdelen: Vitaliteit, bewegen, voeding en participatie. Elk hoofdonderdeel heeft diverse subdoelen welke in het projectplan worden benoemd en omschreven. Door de intensieve begeleiding wordt er tevens zicht verkregen op de mogelijke belemmeringen en problematieken van de cliënt en wordt er ondersteuning geboden bij het aanpakken van deze obstakels. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het inschakelen van de juiste hulpverlening, indien mogelijk het (door-)ontwikkelen van werknemersvaardigheden, laagdrempelige participatie en het leggen van de link met andere projecten binnen Vie- Leven in Beweging (bijvoorbeeld Welzijn op recept).
Verder wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen Vitaal Kerkrade! en Inburgering, zodat in de toekomst ook inburgeraars (delen van) het programma kunnen volgen, al dan niet aangepast aan de behoeftes en omstandigheden van deze doelgroep. Het is een intensief programma van 12 weken x 2 bijeenkomsten

met 15 deelnemers per groep. Het programma is een combinatie tussen groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken. De begeleiding en organisatie gebeurt door een leefstijlcoach, re-integratieconsulent, combinatiefunctionaris via TMF en studenten van Fontys Sport-hogeschool.

Monitoring

Alle cliënten Participatiewet zijn 'in beeld' gebracht met het programma Competensys. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/ participatieladder bepaald. Gedurende de deelname aan het programma vindt regelmatige herbeoordeling hiervan plaats. Er is een monitor ontwikkeld die in de eerste pilot groep getest zal worden. Deze monitor meet 2 elementen: enerzijds de verbetering binnen de 4 componenten van het programma, anderzijds het vervolgtraject.
De monitor wordt voorafgaand en na afloop van het traject ingevuld. De eerste resultaten van de monitor van de eerste pilotgroep zullen medio januari gereed zijn. In het eerste jaar na het programma, zullen er nog drie evaluatiemomenten met de deelnemers ingepland worden. Dat kan in groepsverband zijn of een individueel gesprek. (o.a. afhankelijk van de dan geldende corona maatregelen).
De deelnemers die na afloop een re-integratietraject in gaan, zullen gekoppeld worden aan een re-integratieconsulent die hen verder begeleidt en monitort. De overige deelnemers worden verder begeleid en gemonitord door hun inkomensconsulent.

Betrokken partijen

- Gemeente: Re-integratieconsulenten
- Fontys Hogelscholen: studenten/stagiaires met hun begeleiders.
- The Move Factory
- Vrije Academie ZOM

Regie

Het programma Vitaal Kerkrade! wordt uitgevoerd door en vanuit het gemeentelijke Re-integratieteam in samenwerking met de beleidsmedewerker Flexiforum, een combinatie functionaris via The Move Factory en (stagiaires en begeleiders van) Fontys Hogescholen. Het beweeggedeelte wordt uitgevoerd door The Move Factory. De gemeente voert regie op het programma.

Status

Vanwege corona en vanwege de implementatie van het project Participeren in Beweging heeft het project na de eerste groep eind 2021, helaas een tijdje stil gelegen. Inmiddels is het weer opgepakt en de tweede groep is in mei gestart. Deze groep bestaat uit 10 personen in plaats van de beoogde 12-15 personen. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat veel mensen al 8-12 maanden op de wachtlijst stonden en hun persoonlijke omstandigheden inmiddels veranderd zijn, maar ook doordat mensen herhaaldelijk niet zijn komen opdagen.
De komende tijd zullen de consulenten van Vitaal Kerkrade de overige mensen op de wachtlijst (dat zijn er nog ca. 40) spreken. Daarnaast komt er nu ook nieuwe instroom. Bij alle consulenten is Vitaal Kerkrade nogmaals onder de aandacht gebracht, met de daarbij behorende uitleg over de criteria. Uiteraard gaan we ook de mensen die nu niet deelnemen aan Vitaal Kerkrade niet zomaar laten vallen: met elk van hen wordt contact opgenomen door hun consulent om te bespreken wat zij op dit moment wél kunnen doen en wellicht kunnen ze op een later tijdstip instromen.
Op dit moment kan wel al geconcludeerd worden dat de doelstelling van van 150 personen binnen 2 jaar niet gehaald zal worden wanneer wij ons beperken tot de huidige doelgroep. Er wordt over gedacht om de doelgroep iets breder te maken en ook mensen die iets hoger op de participatieladder zitten te laten instromen. Indien mogelijk worden er aparte groepen gevormd en kan het programma waar nodig iets aangepast worden. Vitaal Kerkrade is daarmee volop in ontwikkeling om uiteindelijk een vast onderdeel te worden van onze klantreis.
In het Flexiforum is inmiddels het restaurant Root Foods geopend. Met de uitbater hiervan (Scala B.V.) worden gesprekken gevoerd om samen een kookstudio te

realiseren, waarin gezond samen koken centraal staat. Vanuit Vitaal Kerkrade zal gebruik gemaakt worden van deze kookstudio, maar deze is ook beschikbaar voor andere doelgroepen, zoals inburgeraars, eenzamen ouderen of jongeren etc.

Inburgering

Doelgroep

Statushouders die een inburgeringstraject volgen en een uitkering Participatiewet ontvangen. De grootte van de doelgroep is afhankelijk van de taakstelling vanuit het Rijk en de gezinssamenstelling van de statushouders die we vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) krijgen.

Algemene omschrijving

Vanaf de koppeling van mensen vanuit het COA aan onze gemeente worden statushouders actief begeleid op verschillende leefgebieden gedurende het inburgeringstraject. Voor het onderdeel Vie binnen het totaalpakket inburgering, richten we ons op algehele vitaliteit, beweging, voeding en gezondheidsvaardigheden en financiën, waarbij wordt toegewerkt naar participatie, het liefst in de vorm van betaalde arbeid. Hiervoor haken we deels aan op het programma 'Vitaal Kerkrade!' voor de activiteiten betreffende beweging en voeding en passen dit aan op inburgeraars met inachtneming van culturele en religieuze verschillen. In aansluiting op beweging krijgen inburgeraars fietsles. Dit past binnen de cultuur van Nederland, bevorderd de mobiliteit en is ook nog eens gezond.
Tevens wordt aandacht besteedt aan mentale gezondheid en wordt men begeleid in het maken van een financieel gezonde start. Dit alles wordt uitgevoerd in cohesie met het taalonderwijs dat de statushouders vanuit het inburgeringstraject dienen te volgen. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen. Na de evaluatie van de 1e reguliere groep van 'Vitaal Kerkrade!', zal van start gegaan worden met het programma voor inburgeraars.

Beoogd resultaat

Het hoofddoel is het zo snel en volwaardig mogelijk inburgeren en integreren van statushouders in onze samenleving, het liefst via betaald werk. Dit binnen de wettelijke inburgeringsperiode van 3 jaar. Waar de instroom in de Participatiewet naar verwachting steeds meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en steeds complexere problematiek zal bevatten, biedt de groep inburgeraars veel kansen. Het is dan ook van belang om goed in te zetten op het vitaal maken en houden van de statushouders die we binnen onze gemeente verwelkomen.

Naast de doelen van het project 'Vitaal Kerkrade!' heeft het programma omtrent inburgering natuurlijk ook als doel om middels een grotere mate van participatie de taalvaardigheid van statushouders te vergroten. Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel.

We gaan ons op alle inburgeraars met een uitkering Participatiewet richten. Hiermee hopen we zo veel mogelijk gezinnen positief te beïnvloeden op het gebied van vitaliteit. Afhankelijk van de taakstelling en gezinssamenstelling kan het aantal deelnemers per jaar verschillen. De taakstelling krijgen we per half kalenderjaar toegewezen. Hiermee kunnen we per half jaar, samen met onze partners, de instroom van deelnemers en het aantal groepen cq. de groepsgrootte inschatten.
Doel is om inburgeraars organisch richting meer participatie en waar mogelijk naar werk te bewegen.

De inburgering vanuit het Vie gedachtegoed sluit aan bij het Beleidsplan Inburgering en sluit daarbij aan op de Wet inburgering 2021, welke op 1 januari 2022 in werking is getreden.

Monitoring

Alle inburgeraars die een uitkering Participatiewet ontvangen zijn in beeld gebracht met het programma CompetenSYS. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/participatieladder bepaald. Gedurende de deelname aan het programma vindt regelmatige herbeoordeling plaats. Daarnaast vindt regelmatig

overleg plaats met de aanbieder(s) van de taalarrangementen over de voortgang binnen het taalonderwijs en met Impuls over de voortgang van de begeleiding die zij bieden.
Naast monitoring middels CompetenSYS zal ook de gezondheidsbeleving van de inburgeraars gevolgd worden. Dit gebeurt tijdens de gesprekken met de inburgeraars, met behulp van het spinnenweb van positieve gezondheid.

Gezien het gegeven dat het proces inburgering een volledig nieuw proces is vanaf 2022 en er derhalve geen adequate vergelijking gemaakt kan worden op basis van oude gegevens, zal de monitoring gaandeweg verder ontwikkeld worden.

Betrokken partijen

Vanuit de gemeente zijn de re-integratieconsulenten inburgering, alsmede de combinatiefunctionarissen en vitaliteitscoach. Daarnaast zijn Impuls en Fontys Hogeschool betrokken voor begeleiding van de statushouders en worden de aanbieder(s) van de taalarrangementen betrokken voor afstemming van het onderwijs met het programma.

Regie

De regie op het programma ligt bij de gemeente, meer specifiek bij de re-integratieconsulenten inburgering, die samenwerken met de coördinator combinatiefuncties, Impuls, Fontys Hogescholen en de aanbieder(s) van de taalarrangementen.

Status

De wetgever heeft ervoor gekozen om het totstandkomingsproces gelijktijdig met de implementatie van de Wet inburgering 2021 te laten lopen, waardoor veel zaken pas eind 2021 duidelijk zijn geworden. Hierdoor zijn er “kinderziektes” bij instanties die onderdelen van de nieuwe wet uitvoeren. Zo zijn er met name veel problemen met het systeem van DUO en de koppelingen hiervan met gemeenten. Dit zorgt ervoor dat mensen die onder het nieuwe inburgeringstraject vallen, nog niet kunnen starten met hun traject. Dit zorgt helaas ook in Kerkrade voor vertraging in de uitvoering.

Empowermenttrainingen

Doelgroep

Inwoners die in de bijstand zitten.

Algemene omschrijving

Met het programma ‘in je kracht’ werken deelnemers aan het vergroten van zelfvertrouwen en het vergroten van kansen. Inwoners uit de bijstand worden doorverwezen door consulenten Werk en Inkomen. Met een speciaal daarvoor ontwikkeld programma door Stichting Lezen en Schrijven werken deelnemers aan het vergroten van hun zelfvertrouwen, worden zij zich bewust van hun mogelijkheden en ambities en verkennen zij samen met anderen hun mogelijkheden. Met ondersteuning zetten zij de eerste stappen op weg naar een opleiding of werk. Het programma ‘in je kracht’ bestaat uit 11 bijeenkomsten.

Het programma ‘Jouw leven en werk’ is een vervolgprogramma voor deelnemers die aangeven nog verdere ondersteuning nodig te hebben bij het doorstromen naar studie of (vrijwilligers)werk. Het programma bestaat uit 9 bijeenkomsten en is eveneens ontwikkeld door Stichting Lezen en Schrijven. We verwachten dat ongeveer de helft van de deelnemers ‘In je kracht’ behoefte heeft aan het vervolgtraject ‘Jouw leven en werk’. Voor oud-deelnemers en voor deelnemers die tussen beiden programma’s inzitten, wordt er periodiek een ‘empowerment-café’ georganiseerd.

Beoogd resultaat

In 2021 starten 60 vrouwen uit de bijstand met de empowermenttrainingen. Dankzij de trainingen worden de deelnemers bewust van hun toekomstmogelijkheden, vergroten ze hun zelfvertrouwen, ontwikkelen ze basisvaardigheden en zetten ze eerste stappen in het verwezenlijken van hun ambities richting werk of opleiding.
In 2022 starten 40 nieuwe deelnemers, waaronder ook één groep met 10 mannen. Ook is er een vervolgprogramma voor 40 deelnemers om hen verder te helpen met het verwezenlijken van ambities op het gebied van werk of opleiding.

Het doel is dat 70% van de deelnemers stijgt op de participatieladder.

Monitoring

Om de voortgang te meten wordt de monitor sociale inclusie ingezet. Deze monitor is ontwikkeld door de universiteiten van Maastricht en Brussel en wordt ingezet bij volwasseneducatie. Bij deelnemers wordt een nulmeting en een eindmeting afgenomen. In februari 2022 worden de resultaten van de eerste groepen zichtbaar. De uitvoerende organisaties evalueren verder of de doelen bereikt worden, wat de succesfactoren zijn, wat de belemmerende factoren zijn, de tevredenheid van deelnemers en of er onderdelen aangepast moeten worden. Halverwege 2022 volgt een tussenevaluatie en eind 2022 volgt de eindevaluatie.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Bibliotheek Kerkrade;
- Impuls;
- VISTA college.

Regie

Het project kent een stuurgroep, bestaande uit de directies van de drie organisaties, Bibliotheek Kerkrade e.o., Impuls en VISTA college. De bibliotheek is regiehouder en penvoerder.

Status

Oorspronkelijk zou de pilot lopen van januari 2021 t/m december 2021. Als gevolg van de coronamaatregelen was deze verschoven (circa 60 deelnemers verspreid over 6 groepen) van juni 2021 t/m maart 2022. De uitvoerders hebben voor 2022 een subsidie gekregen voor 40 nieuwe deelnemers en een vervolgtraject voor 40 deelnemers om de deelnemers niet geheel 'los' te laten en nog een na-begeleiding te geven. De organisaties ontvangen subsidie op basis van de regionale subsidieregeling volwassenonderwijs. Voor 2021 vond de gemeentelijke cofinanciering plaats vanuit het programma VIE. Voor 2022 vindt de cofinanciering plaats vanuit het reguliere budget re-integratie.

Armoede en schulden

Preventie en vroeg-signalering

Doelgroep

Alle inwoners van Kerkrade met vragen over geldzaken en inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek die nog niet de stap naar de beschikbare hulpverlening hebben kunnen zetten.

Algemene omschrijving

a. Geldwijzerwinkel – gestart augustus 2021

De gemeente heeft met partners een laagdrempelig loket ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen over geldzaken als bijvoorbeeld; Wat zijn de financiële gevolgen van verlies van werk of echtscheiding? Van welke toeslagen en gemeentelijke regelingen kan ik gebruikmaken? En wat als ik rekeningen niet meer kan betalen?

Inwoners worden neutraal, onafhankelijk en zonder commercieel belang geadviseerd. Medewerkers hebben ieder een eigen expertise en staan met raad en daad voor inwoners klaar. Uiteraard wordt de privacy gewaarborgd. De geldwijzerwinkel fungeert tevens als knooppunt voor de betrokken organisaties voor de afstemming van werkzaamheden, ervaringsuitwisseling, en organiseren van eigen dienstverlening. Vanuit de Geldwijzerwinkel worden regelmatig activiteiten georganiseerd. Hierbij valt te denken aan cursussen over rondkomen, de gevolgen van 'life events' of de Week van het geld.

b. Team vroeg er op af – gestart per 1 januari 2021

Met partijen zijn afspraken gemaakt over het doorgeven van signalen over (dreigende) schuldenproblematiek. De signalen worden opgepakt door het team 'vroeg er op af'. Het team verricht o.a. huisbezoeken en stimuleert inwoners de benodigde (schuld)hulpverlening te benutten. Afhankelijk van de problematiek die wordt aangetroffen, kan bijvoorbeeld hulp bij thuisadministratie, aanvragen inkomensondersteuning, betalingsregeling, schuldhulpverlening of andere hulpverlening worden aangeboden.

Beoogd resultaat

Een laagdrempelig informatiepunt voor burgers voor vragen over geld, voorzieningen en schulden. Tevens knooppunt voor maatschappelijke organisaties werkzaam op het gebied van armoede en schulden. Het bewust leren omgaan met geld door het geven van groepsgerichte cursussen aan burgers en specifieke doelgroepen in het bijzonder.

Door vroegtijdige interventie inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek activeren en stimuleren de benodigde hulpverlening te benutten. Daarmee escalatie van schulden voorkomen en zelfredzaamheid vergroten/herstellen.

Monitoring

Via de voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Kredietbank Limburg
- Welzijnsstichting Impuls
- Stichting Schuldhulpmaatjes
- Bibliotheek Kerkrade
- Adviesorganen gemeente Kerkrade
- Samenwerkingspartners Armoede en Schulden.

Regie

De realisatie van de Geldwijzerwinkel valt onder regie van de gemeente waarbij de samenwerking wordt vormgegeven met de maatschappelijke partners Armoede en Schulden.
Het team 'Vroeg er op af' valt onder regie van de gemeente waarbij Kredietbank Limburg, Welzijnsstichting Impuls, Stichting Schuldhulpmaatjes Parkstad en de maatschappelijke partners samenwerken in en met het team.

Status

In oktober 2021 is een rapport opgeleverd waarin de resultaten ~~die~~ zijn beschreven uit het beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023 en het Uitvoeringsplan Armoede en Schulden 2021-2023.
In de raadscyclus van december 2022 zal wederom een evaluatierapport aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Ten aanzien van de Geldwijzerwinkel.
Deze is geopend in augustus 2021. Doel is om per jaar tussen de 150 en 200 inwoners te kunnen adviseren en waar nodig te helpen bij vragen over geldzaken. Tot en met november 2021 bedroeg het aantal inwoners dat daadwerkelijk door en vanuit de Geldwijzerwinkel is geholpen 63. Over het eerste kwartaal 2022 hebben 66 inwoners de GWW bezocht met een vraag voor advies. De Openstelling van de GWW is in 2021 verruimd van 4 dagdelen en in 2022 uitgebreid naar 4 dagen en op donderdag een avondopenstelling.

Tegelijkertijd wordt vanuit de winkel de informatiecampagne verder vormgegeven. Dit door middel van de website waarmee mensen niet alleen informatie kunnen krijgen over de winkel zelf, maar ook gericht toegang krijgen tot hulpmiddelen die via (landelijke) partners worden aangeboden. Vanaf november 2021 is via de website bijvoorbeeld ook de 'geldzakentool' beschikbaar. Hiermee hebben inwoners toegang tot onder andere rekenhulpen en online tools die zijn ontwikkeld door het Nibud.
De Geldwijzerwinkel maakt voor het informeren en adviseren van de inwoners ook gebruik van het door het Nibud ontwikkelde materialen.
In samenwerking met de Bibliotheek Kerkrade is een activiteitenprogramma ontwikkeld om door middel van workshops, informatiebijeenkomsten en aansluiting bij bestaande activiteiten, inwoners, maar ook specifieke doelgroepen, te informeren en adviseren over geldzaken. Een voorbeeld daarvan zijn workshops over geldzaken in het voortgezet onderwijs in Kerkrade. Steeds meer mensen weten de weg naar de geldwijzierwinkel te vinden.

Ten aanzien van het Team 'Vroeg er op af'
Dit team is per 1 januari van start gegaan en bestaand uit medewerkers van de gemeente zelf, maar ook van de Kredietbank Limburg, Impuls en Schuldhulpmaatjes. Doelstelling was om per jaar 150 a 200 inwoners met een betalingsachterstand te bereiken en hulp te kunnen bieden om de betalingsachterstanden op te lossen. De gemeente Kerkrade is vanaf 2020 aangesloten bij het Landelijk convenant vroegsignalering en op basis hiervan kunnen – eveneens bij dit convenant aangesloten partijen (energieleveranciers, zorgverzekeraars en woningverhuurders/corporaties). In 2021 ontving het team 'Vroegeropaf' in totaal 2049 meldingen van signaalpartners.
Alle ontvangen signalen worden opgevolgd met een melding naar de betrokken inwoners variërend van een SMS/Whatsappbericht, email, een brief, danwel telefonisch of door een huisbezoek bij grote/meervoudige achterstanden.

Redzaamheid versterken

Doelgroep

Jongeren met vragen over geldzaken. Inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning bij het op orde krijgen/houden van geldzaken.

Algemene omschrijving

De Kwikstart app wordt ingezet in om jongeren financieel redzamer te maken. Met Geldplannen van het Nibud voor volwassenen brengen inwoners zelf hun geldzaken op orde. De links naar de geldplannen worden geplaatst op de websites van alle samenwerkingspartners.
In het Taalcafé helpen taalcoaches en vrijwilligers met het begrijpen en spreken van de Nederlandse taal. Mensen kunnen er ook terecht voor hulp bij het lezen en schrijven van brieven of invullen van formulieren.
De Vriendenkring is een initiatief van Impuls. Iedereen in Kerkrade die op zoek is naar mensen met wie het klikt en met wie hij of zij iets leuks kan doen, kan zich aansluiten. Een Vriendenkring bestaat uit een groepje van 3 tot 6 mensen, dat regelmatig bij elkaar komt bij één van de deelnemers thuis. Eén van de activiteiten is koken met een klein budget.

Beoogd resultaat

Door gebruik van tools de eigen redzaamheid op sociaal en financieel vlak bevorderen.

Monitoring

Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Nibud
- Welzijnsstichting Impuls
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

De uitvoering van de activiteiten vindt plaats onder regie van de gemeente en samenwerkende partners.

Status

Ten aanzien van de tools

Inwoners kunnen met de link ‘Wijzer in geldzaken’ die onderdeel uitmaakt van de website van de Geldwijzerwinkel, gebruik maken van reken- en regelhulpen op het gebied van geldzaken.
Via het activiteitenprogramma dat in samenwerking met de Bibliotheek en andere partners wordt uitgevoerd, maken ook onderwerpen op het gebied van geldzaken nu deel uit van de activiteiten in het taalcafé. Wel hebben de huidige coronamaatregelen tot gevolg dat de activiteiten (althans in fysieke zin) maar beperkt doorgang kunnen hebben. Op dit moment wordt de ontwikkeling van een meer virtueel programma nog nader onderzocht en uitgewerkt.
Op verzoek van de gemeente Kerkrade ontwikkeld de Kredietbank Limburg de voor de monitoring noodzakelijke registratiesystemen.

Inkomensondersteuning

Doelgroep
Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving
Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en
-methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat
Bereik inkomensondersteunende regelingen verhogen.

Monitoring
De monitoring vindt plaats aan de hand van de periodieke managementinformatie verstrekt aan de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status
Ten aanzien van de aanvraagprocedures
In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds . Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden. Binnen de verdere uitwerking van de werkwijze uitvoering Participatiewet in brede zin, vindt er onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de regeling SCA in de toekomst op digitale wijze te kunnen aanvragen of toekennen. Deze digitale aanvraag en toekenning zal naar verwachting vanaf 2023 kunnen plaatsvinden.

Schuldhulpverlening

Doelgroep

Inwoners met schuldenproblematiek.

Algemene omschrijving

Schuldregeling bestaat in twee vormen:

1. Bij een schuldsanering ontvangt de inwoner een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen meteen het bedrag uitgekeerd waar ze mee akkoord zijn gegaan en de schuldenaar betaalt het krediet in 3 jaar terug. Het bedrag dat de schuldeisers ontvangen ligt hiermee dus vast.
2. Bij een schuldbemiddeling worden maandelijks alle inkomsten boven het Vrije Te Laten Bedrag gereserveerd. Elk jaar krijgen de schuldeisers een bedrag uit de reservering uitgekeerd. De uiteindelijke omvang van de uitkering, kan fluctueren vanwege wijzigingen in dit inkomen. Het bedrag dat de schuldeisers uiteindelijk ontvangen, staat dus niet vast.

Schuldregelingen zullen vaker worden getroffen met een saneringskrediet. Hierbij is de schuldenaar in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser. Dat neemt direct heel veel stress weg. En als de schuldenaar (meer) gaat werken, merkt hij dat direct in zijn portemonnee. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig, omdat hij direct de boeken kan sluiten. Snelle duidelijkheid en eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven drie jaar wachten voor misschien een paar euro's meer. Het bespaart enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de driejarige aflosperiode. Schuldbemiddeling is alleen zinvol als er zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende drie jaar.
In het Uitvoeringsplan 2021-2023 ''Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!'', is de ambitie opgenomen in binnen vier weken nadat het eerste gesprek heeft plaatsgehad, een beschikking af te geven. Daar waar door omstandigheden het niet mogelijk is de beschikking tijdig af te geven, kan de termijn met maximaal vier weken worden verlengd. Deze aanpak, in combinatie met de eveneens in het uitvoeringsplan opgenomen doelstelling om binnen twee weken na melding in gesprek te treden met de hulpvrager (in plaats van de wettelijke termijn van vier weken), past binnen het streven om schuldenaren snel te helpen.

a. Het eerste gesprek vindt plaats binnen 2 weken na melding (tegenover vier weken wettelijk);
b. Binnen vier weken na het eerste gesprek wordt een beschikking afgegeven (tegenover acht weken wettelijk).

Beoogd resultaat

Door het verstrekken van een saneringskrediet heeft de schuldenaar te maken met één schuldeisers. Dit geeft rust en overzicht. Schuldenaren worden snel geholpen.

Monitoring

Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus. Daarnaast neemt de gemeente Kerkrade deel aan de landelijke benchmark Schulden en Armoede van DIVOSA.

Betrokken partijen

- Kredietbank Limburg.

Regie

De uitvoering vindt plaats door de Kredietbank Limburg onder regie van de bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten.

Status

Ten aanzien van de inzet van het saneringskrediet.

De Kredietbank Limburg zet vanaf 2019 structureel saneringskredieten in. Het aandeel saneringskredieten binnen het totaal aantal schuldregelingen door de Kredietbank is gestegen van 9% in 2018 naar 60% in 2020.

Ten aanzien van de versnelling van het proces van schuldhulpverlening
In maart 2021 heeft de gemeenteraad de 'Verordening beslistermijn schuldhulpverlening vastgesteld'. In deze verordening zijn de termijnen vastgelegd zoals ook opgenomen als doelstelling in het uitvoeringsplan Armoede en Schulden.
Uit de evaluatie Armoede en Schulden zijn de navolgende gemiddelden gerealiseerd.

- Doorlooptijd eerste gesprek na aanmelding: 5 werkdagen
- Doorlooptijd afgifte beschikking schuldhulpverlening: 4 weken

Naast deze resultaten, zijn uit de evaluatie ook de volgende cijfers gebleken:

	Doelstelling	Realisatie 2020
-	Gemiddelde stabilisatiefase: 4 maanden	2,5 maanden
-	Groter percentage toekenningen	Geen afwijzingen t/m september 2021
-	Hoger slagingspercentage schuldregelingen	Stabiel (73%)
-	Lager uitvalpercentage in 2023	lichte toename (2020: 38,3% 2021: 38,5%)

Aanpak kinderarmoede

Doelgroep
Jongere inwoners van Kerkrade.

Algemene omschrijving
Door het oprichten van een JongerenAdviesRaad Kerkrade (JARK), wordt jongerenparticipatie en het ontvangen van signalen en advies gestimuleerd. Waar het primaire onderwerp bij de start van Speaking Minds armoede en schulden betrof, is het de intentie om JARK breder in te zetten en de jongeren tevens te laten meedenken over andere onderwerpen die van belang zijn voor henzelf en/of de gemeente, zoals de Jonge Mantelzorger en VIE. Daarnaast is het doel het bereik van specifiek de op kinderen gerichte ondersteuningsregelingen, de zogenaamde 'Kindregelingen' of 'kindpakket' te verhogen.

Beoogd resultaat
Stimuleren van jongerenparticipatie bij de onderwerpen die voor jongeren zelf en de gemeente van belang zijn.
In 2021 maken 70% van de kinderen van werkende minima en 100% van de kinderen in een bijstandssituatie gebruik van het kindpakket.

Monitoring
De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen
- Voortgezet onderwijs VMBO-HOLZ
- Maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status

Ten aanzien van de JongerenAdviesRaad Kerkrade (JARK)
De JARK is in november 2020 ingesteld en bestaat uit een tiental jongeren in de leeftijd van 12 tot 26 jaar. De JARK werkt nauw samen met de overige in Kerkrade werkzame adviesraden en sluit ook aan bij de Adviesraad Maatschappelijke Ontwikkeling. Een vanuit de JARK afgevaardigde vertegenwoordiging is ook betrokken bij de verdere uitwerking en ontwikkeling van het activiteitenprogramma preventie en vroegsignalering voor de doelgroep jongeren.

Ten aanzien van het gebruik van het kindpakket.
Het bereik van de maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen tot 18 jaar is in Kerkrade in 2020: 82% (landelijk: 60%). De huidige systeeminrichting wordt op dit moment nog aangepast om ook de gewenste uitsplitsing te kunnen maken. Het bereik is in 2020 toegenomen ten opzichte van 2019.

	2019	2020	Verschil
Leergeld	2.878	3.353	17%
Jeugdfonds Sport	536	440	-18%
Jeugdfonds Cultuur	134	101	-25%
Bijdrage kinderen SCA	209	185	-11%

Bron: evaluatie armoede en schuldenaanpak 2021
Cijfers over 2022 zullen worden opgenomen bij de evaluatie 2021 welke in december aan de raad zal worden voorgelegd.

De daling bij jeugdfonds sport en cultuur is mede het gevolg van de beperkingen die voortvloeien uit de coronamaatregelen.

Sociaal Culturele Activiteiten

Doelgroep
Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving
Naast de bestaande toekenningsgronden binnen de regeling Sociaal Culturele Activiteiten Kerkrade zijn aan de bestaande verordening een tweetal nieuwe bekostigingsgrondslagen tbv. expliciet:

a. gezondheids- en vitaliteitsbevorderende activiteiten en;
b. Bibliotheeklidmaatschap;

toegevoegd.
De verordening SCA 2021 is in de raadsvergadering van 7 juli 2021 vastgesteld en is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 in werking getreden. Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en -methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat
Gezondheid en vitaliteit zijn randvoorwoorden voor een gezonde levensstijl. Door deze te stimuleren wordt een positief effect verwacht bij burgers.

Monitoring
De monitoring vindt plaats aan de hand van de periodieke managementinformatie verstrekt aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en de jaarlijkse voortgangsrapportage in de Raadscommissie Burgers en Samenleving

Betrokken partijen
Gemeente Kerkrade, Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status
In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds . Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden. Binnen de verdere uitwerking van de werkwijze uitvoering Participatiewet in brede zin, vindt er onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de regeling SCA in de toekomst op digitale wijze te kunnen aanvragen of toekennen. Deze digitale aanvraag en toekenning zal naar verwachting vanaf 2023 kunnen plaatsvinden.

Healthy Life

Doelgroep

Kwetsbare volwassenen van 18+ jaar met een combinatie van:

- Overgewicht (BMI 25-30) en een (matig) verhoogd risico op hartproblemen (CVRM);
- Overgewicht (BMI 25-30) en suikerziekte (Diabetes Mellitus type 2);
- Obesitas (BMI 30+).

Algemene omschrijving

HealthyLife is een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) voor kwetsbare volwassenen vanaf 18 jaar met overgewicht, gebaseerd op de wetenschappelijk bewezen GLI Cool-interventie (Coaching op Leefstijl). De deelnemer wordt gedurende 24 maanden zowel individueel als in een groep begeleid en ondersteund door een leefstijlcoach (op voeding en gedrag) én een beweegcoach. Dit laatste tijdens een beweegprogramma op maat gedurende 14 weken met als doel dat deelnemers na 14 weken doorstromen naar bestaand sport- en beweegaanbod in de regio. Deze geïntegreerde aanpak heeft meer effect dan een aanpak gericht op één van deze twee onderwerpen. In deze aanpak staan bewegen, gedrag, voeding, slaap, stress, ontspanning en Positieve Gezondheid centraal.

HealthyLife is onderdeel van een multidisciplinaire ketenaanpak voor overgewicht en obesitas bij volwassenen. Hierbij worden het sociaal domein (Gemeente Kerkrade) en het medisch domein (Huisartsen OZ-Limburg) nog steviger met elkaar verbonden, waarbij ook aandacht is voor achterliggende sociale- en gezondheidsproblemen die verbonden kunnen zijn met overgewicht of obesitas, zoals armoede, schulden, laag opgeleiden, lage taalvaardigheid, eenzaamheid, beperkt sociaal netwerk etc. Dit maakt dat deze integrale aanpak ook geschikt is voor kwetsbare inwoners.

Beoogd resultaat

Versterking van VIE door middel van:

A. Beoogde resultaten bij kwetsbare volwassenen van 18+ met overgewicht/obesitas:
   - Bevorderen van een actieve leefstijl/bewegen en gezond voedingspatroon.
   - Terugdringen van overgewicht en obesitas.
   - Bijdragen aan kwaliteit van leven en vergroten van zelfredzaamheid en participatie.
B. Versterking van samenwerking tussen sociale domein (gemeente) en medische domein (huisartsen) gericht op uitvoering en implementatie van de gecombineerde leefstijlinterventie Healthy Life.

Monitoring

De samenwerking en monitoring zal door Gemeente Kerkrade, HOZL en Ecsplore zal nader geconcretiseerd worden in een plan. Ecsplore coördineert de monitoring.

Tijdens uitvoering van HealthyLife in Sittard-Geleen zijn de volgende gegevens in kaart gebracht:
Indicatoren (onder voorbehoud, nadere afspraken maken):

- Algemene proces/structuurindicatoren: aantal gestart, aantal doorverwijzingen vanuit VIPlife (huisartsenregistratiesysteem), aantal gestopt, aantal trajecten en deelnemers leefstijlcoaching, aantal trajecten en deelnemers beweegcoaching, aantal doorgestroomd naar regulier beweegaanbod na 14 weken en na 6 maanden.
- Fysieke gezondheid/resultaatindicatoren: gewicht, BMI, uithoudingsvermogen, lenigheid en knijpkracht.
- Ervaren gezondheid adhv de 6 dimensies van Positieve Gezondheid: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren.

- Samenwerking: aantal doorverwijzingen vanuit VIP-life (huisartsenregistratiesysteem), aantal doorverwijzingen per Huisartsenpraktijk in Kerkrade.

Betrokken partijen

Ontwikkeling en implementatie van HealthyLife in Kerkrade door:

- Ecsplore - overall projectleiding implementatie & monitoring
- HOZL (Huisartsen Oostelijk Zuid Limburg) - uitvoering leefstijlcoaching
- Gemeente Kerkrade met The Move Factory - uitvoering beweegcoaching

Ook betrokken op de achtergrond:

- Provincie Limburg
- Preventiecoalitie
- CZ Actief in Gezondheid (Zorgverzekeraar)

Huidige stand van zaken

Samen met partners Ecspore en HOZL zijn mogelijkheden verkend om HealthyLife zonder subsidie te realiseren. Naast gemeente Kerkrade, doen nu ook de gemeenten Heerlen en Beekdaelen mee, waardoor HealthyLife ook in Parkstad Limburg kan starten. Deelname van meerdere gemeenten was namelijk een voorwaarde voor deelname van HOZL. Afgelopen half jaar zijn vanuit het VIE-depot en uit Leefstijlmiddelen gelden vrij gemaakt voor de start van de pilot HealthyLife in Kerkrade.

HOZL heeft de planning en uitvoering van de leefstijlcoaching voorbereid. Zij hebben hun huisartsen en praktijkondersteuners voorgelicht en hebben hun planningsmodule VIP-Life voor HealthyLife aangepast. Huisartsen hebben alvast hun eerste cliënten geïnteresseerd voor deelname aan HealthyLife.

Gemeente Kerkrade heeft (samen met Ecsplore en The Move Factory) de planning en uitvoering van de beweegcoaching voorbereid. Zij zijn in afstemming met Ecsplore en de HOZL de communicatie vanuit de gemeente en vanuit VIE aan het voorbereiden. Door aanpassing van de VIP-Life module (nodig voor intake, planning en facturering) en een belangrijke wijziging in de facturering vanuit de zorgverzekeraar, kunnen de eerste groepen HealthyLife in juni 2022 starten (ipv april). Van juni t/m december 2022 zullen 12 groepen met 8 deelnemers starten (max 96 deelnemers in totaal). Het 2-jarige programma zal doorlopen t/m december 2024.

Eind 2022/begin 2023 beschikken we over de resultaten van de nulmeting (start programma) en de 1e effectmeting (na afronding van 14-weekse beweegcoaching) van de eerste groepen HealthyLife die van juni t/m augustus gestart zijn. Op basis van de eerste resultaten/monitoring van deze eerste groepen, kan uitbreiding van de pilot in 2023 overwogen worden.

Implementatie tot en met mei, uitvoering vanaf juni 2022.

INNOVATIEHUB

Parkstad Excellence

Doelgroep

De meest innovatieve betrokken talenten uit de gemeentelijke en niet gemeentelijke organisaties die in die sectoren werken waar problemen op het gebied van vitaliteit en gezondheid spelen.

Algemene omschrijving

Parkstad Excellence is een trainingsprogramma voor innovatieve betrokken talenten die in de sectoren werken waar problemen op het gebied van vitaliteit en gezondheid spelen. In het programma staan herkenbare problemen of uitdagingen op het gebied van gezondheid die onze bewoners raken en hoe daar in de uitvoering vorm aan wordt gegeven, centraal. Het streven is verschillende edities van een trainingsprogramma aan te bieden waardoor talent wordt gedeeld, vergroot en versterkt. Elke editie zal voorafgegaan worden door een scan van bestaande problemen bij organisaties die als input dienen voor het programma dat geboden gaat worden gedurende de training. Op deze manier gaan deelnemers dan aan de slag met het oplossen van concrete cases uit de eigen praktijk en wordt er direct gewerkt aan kennisbevordering door analyse van de eigen uitdagingen. Doordat dit organisatie overstijgend gebeurt, wordt bijgedragen aan community building.

Beoogd resultaat

- Verbeteren van de executiekracht van organisaties;
- Betere samenwerking tussen organisaties onder andere door het op/uitbouwen van persoonlijke relaties;
- Kennis vergroten over succesvolle innovaties, interventies en oplossingen;
- Samenwerkingen smeden tussen partners die werkzaam zijn op het gebied van vitaliteit en gezondheid;
- Efficiënter leren samenwerken.

Betrokken partijen

- Nader te bepalen onderwijsinstelling;
- Gemeenten;
- Maatschappelijke organisaties.

Regie

Innovatiehub Vie.

Monitoring

Doelstelling is in het eerste kwartaal van 2022 te starten met een groep van 25 deelnemers en dat in 2 jaar tijd 100 deelnemers het programma doorlopen.

Status

Het ontwikkelen van het programma bevindt zich in een afrondende fase. De start van het programma is voorzien in oktober 2022. De werving van de deelnemers zal plaatsvinden in de periode juli tot en met september. Hiertoe wordt het programma voorgelegd aan een aantal bestuurders om mede verder input te geven aan de inhoud en enthousiasme te creëren om samen meerjarig dit programma vorm te geven en hun medewerker af te vaardigen.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) readiness scan

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Het is zeer belangrijk te investeren in gezonde basisscholen van de toekomst (GBT). Bij de jeugd wordt immers de basis gelegd voor een gezond en vitaal leven. Ter begeleiding van het opschalen van het aantal GBT-scholen ontwikkelt de Innovatiehub in samenwerking met de kwartiermakers GBT een tweetal tools. Veel scholen die GBT school willen worden, voeren namelijk al onderdelen van het GBT gedachtegoed uit. In zulke situaties start men dus niet vanaf nul met GBT. Om er snel achter te komen hoe ver men al is in relatie tot het wetenschappelijk gevalideerde GBT model, wordt een readiness scan ontwikkeld. Met de scan kan met de school het gesprek aangegaan worden om enerzijds ambities te peilen en anderzijds te bespreken wat er reeds gedaan wordt en wat er dus nog moet gebeuren. Uit de scan rollen de mogelijkheden voor een school maar wordt direct ook praktische ondersteuning geboden. Doelstelling van de readiness scan is om ook in kaart te brengen welke organisaties (non-profit en profit) ondersteuning kunnen bieden bij het invullen van de ontbrekende onderdelen van het GBT model. Hierbij kan gedacht worden aan partijen die invulling kunnen geven aan aspecten als beweegmomenten of talentontwikkeling in de meeste brede vorm.

Beoogd resultaat

- Toetreding tot GBT voor scholen vergemakkelijken;
- Optimaliseren van het begeleidingsproces GBT voor ambtenaren en kwartiermakers.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg kwartiermaker GBT;
- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- GGD Zuid-Limburg;
- Innovatiehub Vie.

Regie

Innovatiehub Vie.

Status

De Readiness-scan is in het najaar van 2021 overgedragen aan de kwartiermakers GBT. De kwartiermakers worden begeleid in het juiste gebruik van de tool.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) - Opschaling Limburg

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Naast de readiness scan richt de Innovatiehub voor het proces van opschaling van het aantal GBT basisscholen, een trechter in die in stappen, met verschillende acties een zo groot mogelijk aantal scholen converteert naar ‘GBT-school'. Hiervoor maken we gebruik van bewezen funnel/trechter methodieken. Dit helpt de ambtenaren en kwartiermakers in hun taak bij het vertalen van enthousiasme van scholen naar een volwaardige GBT implementatie.

Beoogd resultaat

- Optimaal procesmanagement en kennisdeling tussen kwartiermakers en ambtenaren op gebied van implementatie;
- Lokale en regionale communities van gezonde basisscholen van de toekomst als ambassadeurs van het concept.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via een zogenaamde ‘salesfunnel’ waarin de voortgang per fase/stap van conversie naar GBT-school wordt bijgehouden.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg; kwartiermakers GBT
- Stadsregio Parkstad Limburg
- Gemeente Kerkrade
- Stichting implementatie gezonde basisscholen
- GGD Zuid-Limburg
- Innovatiehub Vie

Regie

Innovatiehub Vie

Status

Opschalingsstrategie is opgeleverd aan de kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst. We bevinden ons in de laatste fase van de overdracht zodat de kwartiermakers dit instrument duurzaam kunnen blijven inzetten.

Positieve gezondheid app

Doelgroep
Zorgprofessionals en cliënten.

Algemene omschrijving
Professionals voeren het gesprek met hun cliënten (steeds meer) vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het gedachtegoed helpt door middel van een serie vragen een beeld te vormen over iemands beleving van gezondheid. Soms vullen professionals deze serie vragen in, maar mensen kunnen deze vragen ook zelf invullen waarbij de uitkomsten worden uitgezet in het bekende 'spinnenweb' op de zes domeinen. Dit zelf invullen past bij de ontwikkeling van meer zelfregie nemen. Om zelfregie te nemen is het belangrijk dat er zo min mogelijk drempels bestaan.
Daarom bieden we aan om het gedachtegoed te vertalen naar een eenvoudig te gebruiken app. Wanneer goed begeleid, komt dit de slagkracht van alle organisaties ten goede. Daarnaast bestaan er in de toekomst ook interessante mogelijkheden op het gebied van data. Het is essentieel dat dit in samenwerking met actieve gebruikers ontwikkeld wordt. Om die reden zoeken we de relatie op met Burgerkracht.

Beoogd resultaat
Het doel van de positieve gezondheidsapp is een zeer gebruiksvriendelijke app te ontwikkelen die iedereen makkelijk kan invullen en die daarmee meerwaarde biedt ten opzichte van reeds bestaande gezondheidsapps. Daaruit vloeit voort dat meer mensen inzicht krijgen in de eigen ervaren gezondheid en de koppeling gelegd kan worden met acties die tot verbeteringen kunnen leiden. Onderscheidende elementen van de applicatie kunnen onder andere zijn; feedback van familie en vrienden over de ervaren gezondheid, bundelen van tips die helpen bij het inpassen van ander gedrag of het afnemen van meerdere tests over een bepaalde periode.

Betrokken partijen
Bij betrokken partijen:
- Institute of Positive Health
- Burgerkracht
- Marktpartijen
- Vie-Innovatiehub

Regie
Innovatiehub Vie.

Status
Samen met Institute for Positive Health en Burgerkracht wordt deze app ontwikkeld. Kerkrade vervult als early adopter de ambassadeursrol van de PG app binnen Parkstad en binnen Limburg. Op dit moment is de testversie gereed waarin de resultaten uit de test verwerkt zullen worden. De afronding van een gebruiksklare de app heeft conform planning plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2022. De app wordt op dit moment voorgelegd aan een testpanel. Daarnaast wordt onderzocht hoe de app het best geïntroduceerd kan worden.

Onze Regio in Beeld

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

Kerkrade sluit aan bij en is een van de early adopters van Onze Regio in Beeld (ORiB). Het betreft een online en interactief dashboard waar data van verschillende organisaties vertaald worden naar betekenisvolle inzichten die de voortgang van onze projecten verduidelijken. Voor ieder programma worden met ORiB de belangrijkste zogeheten kritieke prestatie indicatoren verzameld. Deze indicatoren zeggen iets over de voortgang van de programma's en helpen om gefocust onze resultaten te bereiken. ORiB stelt ons echter ook in staat om samenhangende keuzes te maken over voortgang of afbreken van projecten c.q. programma's. ORIB ontzorgt en draagt bij aan objectivering van de resultaten.

Beoogd resultaat

Door het delen van data van verschillende organisaties komen we meer te weten over vitaliteit en gezondheid en kan aan de hand van data objectief en data gedreven afgewogen worden in hoeverre een initiatief tot resultaat leidt.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Radar
- Levanto Groep
- Meander Groep
- Weller wonen
- HEEMwonen

Er vinden blijvend gesprekken plaats om partijen te laten aanhaken.

Status

ORiB is een lange termijn investering in een kennisplatform en formule die zijn waarde jaarlijks meer en meer gaat bewijzen. Sinds 7 juli 2021 is het platform Onze Regio in Beeld live gegaan. Kerkrade neemt deel aan dit platform, waarbij relevante samenwerkingspartijen in gezamenlijkheid data delen die leiden tot betekenisvolle inzichten. Voor het programma VIE worden er specifieke dashboards ontwikkeld om scherper te kunnen sturen op de uitvoeringsprogramma's. Het dashboard 'Rolduckerveld' is momenteel in afronding. Voor 2022 wordt vanuit ORiB meegewerkt aan het opzetten van een monitoring voor het programma Gelukkig ouder worden, om het effect van dit programma aan te tonen.

SAMENWERKING

Betere blik op Kerkrade dankzij 'big data'

KERKRADE
DOOR THIJS DE VEEN

Met een paar klikken zien welke buurt bovengemiddelde zorgbehoeften heeft, waar de vergrijzing snel toeneemt of juist waar het goed gaat wat betreft werkloosheidscijfers. In Kerkrade kan het nu.

Met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst 'onze regio in beeld' slaan vijf partijen de handen ineen om samen een completer en betrouwbaarder beeld van de inwoners van Kerkrade te krijgen. Dat doen ze aan de hand van een online dashboard waarin de gemeente zelf, LEVANTOgroep, Radar, Weller Wonen en Meander-Groep hun data samenvoegen, aangevuld met externe bronnen zoals het CBS. Daarmee krijgen ze meer inzicht in de sores van de lokale bevolking en kunnen daar vervolgens beter op sturen. Big data dus.

Weggegooid geld

„In de huidige praktijk moet je voor elk experiment weer opnieuw databronnen verzamelen en kijken of ze nuttig zijn. Weggegooid geld, dit systeem is een zegen voor de toekomst", zegt bestuurder van LEVANTOgroep Paul Schefman. „Vaak hebben we hetzelfde idee, maar niet hetzelfde beeld", vult Romain Dohmen aan, consultant van één van de kartrekkers ORGfit en tevens kwartiermaker van de Vie Innovatiehub Parkstad.
In één oogopslag is het nu duidelijk dat Rolduckerveld weinig tot geen zorgvoorzieningen heeft, maar dat de behoefte aan zorg er bovengemiddeld is. Aan de vergrijzing ligt het niet, die loopt volgens het overzicht gelijk met de rest van Kerkrade. Klik je op Haanrade, dan zie je dat die wijk het bij alle criteria weer 'beter' dan gemiddeld doet. „En het gaat niet alleen om het constateren hoe het *nu* is, op basis van een aantal aannames kun je ook een prognose van de toekomst maken", vertelt Dohmen. Door de databank regelmatig te verversen blijft de blik op Kerkrade tevens actueel.
Het is geen toeval dat deze samenwerking juist in Kerkrade zijn geboortegrond vindt. Met de komst van het allesomvattende gezondheidsproject 'Vie' om decennia aan maatschappelijke achterstand in te lopen is de gemeente de uitgelezen kandidaat om zich aan de grootschalige data te wagen. „We hebben met Vie een opdracht meegekregen vanuit de provincie, om een voortrekkersrol in de regio te gaan vervullen als ontwikkelingslaboratorium", vertelt wethouder Huub Wiermans. „De data kan laten zien of de gezondheidsprogramma's werken. Anders kunnen we ze meteen stoppen en het over een andere boeg gooien."

Heel Limburg

Dohmen zit vol ambitie en gluurt al over de gemeentegrenzen heen. „Het is de bedoeling zo snel mogelijk te groeien naar vijftien à twintig partijen aan het eind van dit jaar." Hij noemt andere zorg- en woningcorporaties als voornaamste voorbeelden. Eerst binnen Kerkrade, maar daarna via Heerlen door naar heel Parkstad. Om vervolgens door te groeien naar Zuid-Limburg en uiteindelijk de hele provincie. „Maar de eerste mijlpaal zetten we vandaag in Kerkrade."

Dagblad de Limburger - juli 2021

Onderzoek | Voorbereiding | Implementatie | Uitvoering | **Opgeleverd**

Navi(e)gator (werktitel was: Landkaart Parkstad)

Algemene omschrijving

Hoe meer we onderzoeken en leren van de verschillende programma's, actoren en projecten op het gebied van gezondheid, hoe meer behoefte er is aan een overzicht van alle initiatieven die er al lopen.
Een en ander niet in het laatst om te voorkomen dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden uit onwetendheid over reeds bestaande programma's.

Voor de Regio Parkstad zal Vie een faciliterende rol innemen om dit overzicht en inzicht in bestaande interventies te realiseren met de Naviegator. Met de Naviegator worden goede initiatieven in onze regio in kaart gebracht. Hiermee werkt de Naviegator in een continu proces aan een overzicht van initiatieven in onze regio. Hiertoe zal niet alleen de hulp worden gevraagd van de gemeenten in onze regio om dit inzicht in lopende programma's en de doelstellingen daarvan te verwerven, maar ook informatie worden opgehaald bij overige aanbieders (profit en non-profit). Hierbij zal ook de verbinding worden gelegd met Bureau Trendbreuk/GGD waar reeds waardevolle informatie van lopende interventies worden verzameld. De inzichten zullen openbaar inzichtelijk worden voor iedereen die deze wil raadplegen of er iets aan wilt bijdragen. Het digitale overzicht zal regelmatig geüpdatet worden.

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Beoogd resultaat

Een overzicht van programma's, actoren en ontwikkelingen in de regio die voor betrokken partijen in een web-omgeving openbaar is en steeds geüpdatet wordt op actualiteit. Met de informatie uit de Naviegator wordt tevens inzichtelijk welke andere partijen interventies uitvoeren op hetzelfde onderwerp en kunnen koppelingen gelegd worden om de kennis gezamenlijk in te zetten en zo meer slagkracht te genereren.

Gestart wordt met een eerste versie met een eenvoudig overzicht. Wanneer het gebruik toeneem en de content rijker wordt, zal naar wens van het gebruik in de praktijk het platform aangepast worden.

Functionaliteiten Versie 1

- Overzicht van gebieden
- Overzicht van fysieke locatie gerelateerd aan gezondheid
- Overzicht van programmatische aspecten van gezondheid

Opbrengsten

- Mobiele applicatie voor medewerkers & collega's
- Versterken van relatie met Parkstad gemeenten & maatschappelijke partners
- Aanmoedigen van regie over eigen gezondheid bij inwoners van Kerkrade
- Innovatief karakter VIE verder versterken
- Mogelijke meerwaarde in de toekomst door koppeling van metadata in ORIB

Betrokken partijen

Gemeenten en aanbieders (profit en non-profit) van programma's op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Regie

Innovatiehub Vie neemt de lead en zoekt naar partners die hierbij willen aansluiten.

Status

In maart ’21 heeft een eerste oriënterende ronde langs de diverse gemeenten plaatsgevonden waaruit een aanzet voor de landkaart is opgesteld. In het najaar 2021 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een prototype (V1 - Versie 1). In juni 2022 staat een afspraak gepland om gewenste aanpassingen door te voeren. Daarna zal de Naviegator bij een klein aantal stakeholders worden geïntroduceerd om met behulp van hun input tot V2 te komen. V2 moet zodanig geschikt zijn, dat deze gebruikt kan worden om het platform op grotere schaal te promoten en te vullen. De Naviegator kent een continu ontwikkelproces.

Fondsen werving/aanvraag FooDiverCities

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

De uitdagingen in onze regio die vertaald worden in initiatieven en programma's hebben ook financiering nodig. Vanuit de Innovatiehub zal ingezet worden op het verwerven van middelen bij diverse (landelijke en Europese) fondsen. Uiteraard zal hierbij afstemming gezocht worden met andere organisaties die hier overduidelijk al goed in slagen zoals bijvoorbeeld de Stadsregio Parkstad en de GGD. Daarnaast zal ook de hulp ingeroepen worden van externe bureau's om hierin te ondersteunen.

Beoogd resultaat

Werving van financiële middelen voor bestaande en/of nieuwe programma's of producten op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen

- Partners in de regio;
- Subsidiebureau's;
- Innovatiehub Vie.

Regie

In onderlinge afstemming te bepalen onder coördinatie van Vie.

Status

Fondsenwerving heeft continue aandacht. Gezien het specialistische karakter van dit item en de versnipperdheid van subsidies/fondsen is er voor 2022 een overeenkomst gesloten met het subsidiebureau Trias. Trias heeft open lijnen met subsidieverstrekkers, beschikt over een ter zake doend netwerk en kan ondersteunen bij het opstellen van een plan voor een subsidieaanvraag en derdegeldstromen. Trias onder meer gevestigd op de Brightlands Health Campus in Maastricht.

Specifiek heeft de Vie-Innovatiehub samen met het Discovery museum samen met onder andere New Castle, Oslo, Albertville, Frankfurt en wordt getrokken door de Universiteit van Bologna een Europese subsidie aanvraag 'FooDiverCities' ingediend. De aanvraag kent vier prioriteiten:

- Voedselgeletterheid (weten waar voedsel vandaan komt en belang van goede voeding)
- Voedselrechtvaardigheid (toegang van gezond eten voor kwetsbare bevolkingsgroepen)
- Empowerment van de samenleving (ontwerpen van een methode/methodes zodat inwoners ook gezond gedrag gaan vertonen)
- Duurzaamheid van het milieu.

Doel is via een 4-jarig traject met onderwijsinstituten, Europese Gemeenten en kennislabs bestaande bestuursstructuren en -mechanismen te verbeteren of te ontwikkelen, tot voorstellen te komen voor gemeenschapsgebaseerde sociale en politieke innovatiestrategieën en het identificeren en ontwikkelen van duurzame bedrijfsmodellen. De aanvraag is in eerste aanleg helaas niet toegekend maar staat op een reservelijst. De kans dat de aanvraag alsnog wordt is klein.

In maart jongstleden heeft Vie-Kerkrade een intentieverklaring uitgebracht voor een Interreg project Vlaanderen Nederland – periode 2021-2027 – m.b.t. *"Realisatie crossborder innovatie ecosysteem voor actieve steden met een vitale werk- en leefomgeving"*

Voor Vie is binnen dit project aantrekkelijk dat er op een innovatieve manier gekeken wordt hoe de publieke ruimte en werkomgevingen op een slimme manier worden voorzien van innovaties om burgers meer in beweging te brengen en vrijwel ongemerkt een gezonde(re) leefstijl te bieden.

LEEF fonds

Doelgroep

Ondernemers/start-ups die werken aan oplossingen op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Algemene omschrijving

Op vele fronten wordt er door ondernemers gewerkt aan oplossingen voor een specifiek (gezondheids)probleem, maar ontbreekt het startende ondernemers nog regelmatig aan budget voor snelle ontwikkeling of het testen/onderzoeken van aannames. Daarom is er is samenwerking tussen 4 partijen een fonds opgericht die studenten, bewoners, zorgpersoneel of ondernemers financieel en inhoudelijk gaat helpen in de vroege fase. De opzet is dat men kan aankloppen bij het LEEF (Limburg Early Execution Fund) fonds waaruit budgetten van €10k worden verdeeld op basis van een pitch aan een panel van experts.

Beoogd resultaat

Het aanjagen van innovatie op het gebied van vitaliteit en gezondheid door het ondersteunen van beginnende ondernemers of mensen die denken aan het opzetten van een dienst op product.

Betrokken partijen

- Stadsregio Parkstad;
- LIOF (Limburgs ontwikkelings- en investeringsmaatschappij);
- ESZL (Economische Samenwerking Zuid-Limburg);
- Innovatiehub Vie.

Status

LEEF is een doorlopend 'programma' dat in juli 2021 is opgeleverd. Middels een communicatieplan is bekendheid aan LEEF gegeven, met de oproep aan potentiële kandidaten om zich aan te melden.
Er hebben inmiddels 5 edities van pitches plaatsgevonden waaruit op dit moment 8 initiatieven al daadwerkelijk een toezegging voor een bijdrage van €10k hebben ontvangen via de voucherregeling Stadsregio Parkstad.

Met LEEF op zoek naar ideeën inwoners

Met het Limburg Early Execution Fonds (LEEF) ziet Vie actief af van bureaucratie en gaat op zoek naar ideeën van de eigen inwoners van Parkstad. Middels een soort 'Dragons' Den'-opzet zoals op televisie kan iedereen een idee presenteren om de lokale gezondheid te bevorderen.
„En niet vervolgens zes dagen rapporten schrijven, de pitch wordt gewoon daar beoordeeld", aldus wethouder Huub Wiermans van Kerkrade.
Als de 'jury' het idee goedkeurt, staat daar een maximale investeringssubsidie van 10.000 euro tegenover, maar dat kan ook een bedrag van 1500 euro zijn. De drie beste pitches van het jaar krijgen tevens de mogelijkheid om tegen zeer gunstige voorwaarden een lening van 30.000 euro af te sluiten. Ondanks de soms hoge bedragen moet het allemaal wel laagdrempelig blijven voor iedereen. „Voor mijn part komen ideeën van de *stehtisch*", stelt wethouder Wiermans.
Inwoners van Parkstad kunnen zich inschrijven via de site van Vie. De pitches starten in september.

Community Events

Doelgroep
Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen

Algemene omschrijving
Binnen Parkstad wordt door veel partijen gewerkt aan vitaliteit en gezondheid. Partijen die bijvoorbeeld kunnen deelnemen aan het programma 'Parkstad Excellence' (zie voor meer informatie eerder in dit document) maar waarbij het van belang is dat zij elkaar ook op andere manieren ontmoeten en versterken. Het voornemen is om b.v. samen met enkele kennisinstellingen in de Smart Services Campus in Heerlen en deelnemers op het gebied van vitaliteit en gezondheid events te organiseren. Hierbij wordt concreet gedacht aan:

- Informele bijpraatsessies;
- Bijeenkomsten waarin men elkaars successen deelt maar ook leert van elkaars fouten;
- Hackathons (bijeenkomsten waarin een probleem helder wordt gedefinieerd en binnen 24 uur wordt opgelost door teams);
- Designsprints (een uitgebreidere versie van een hackathon waarin een team aan de slag gaat met een vraagstelling);
- Een 'wasstraat' waarin een panel van experts/hackers in 1 uur advies geven op een probleem; De wasstraat zal er voornamelijk erop gericht zijn om reeds bestaande oplossingen boven tafel te krijgen.

Daarnaast zijn er nog vele andere partijen, waarbij ontmoeten en versterken centraal moet staan. Denk aan de Sociale Partners, de collega's van Stadsregio Parkstad die zich bezig houden met vitaliteit en gezondheid etc.

Beoogd resultaat
Het creëren van een hechtere verbinding tussen actoren en professionals werkzaam op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen
Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Regie
Innovatiehub Vie.

Status
Met het opheffen van de beperkingen rond Covid, hebben er weer concreet voorbereidingen kunnen plaatsvinden om community-events te organiseren. Met de gemeente Heerlen maar ook GGD/Trendbreuk hebben gesprekken plaats gevonden over de mogelijkheid van het inzetten van 'hackatons' voor complexe vraagstukken. Rond het thema jongeren (13-14 jaar) is samen met de OpenClubKlimmen (gemeente Voerendaal) een regiobijeenkomst in voorbereiding. Verder bevinden zich samenwerkingsvormen in voorbereiding. Concreet gaat het hierbij om een samenwerking met HuBbibliotheek en Discovery maar zijn we ook in oriëntatie met de Open Universiteit. Uiteraard geldt hierbij dat we daarmee geen enkele andere partij uitsluiten. Samen met zorgverzekeraar CZ en RosRobuust is in april een bijeenkomst Integrale Wijkaanpak georganiseerd voor partijen die zijn aangesloten bij het gezondheidsakkoord.
In mei heeft er een inspiratiesessie laagdrempelig wandelaanbod plaatsgevonden waarin verschillende partijen met elkaar van gedachten hebben gewisseld hoe wandelinitiatieven en -vraag met elkaar in verbinding kunnen worden gebracht.

Onderzoek Fit-programma

Doelgroep
Mensen die door een (chronische) aandoening buiten het arbeidsproces staan.

Algemene omschrijving
Het aantal mensen dat door een chronische aandoening buiten het arbeidsproces komt te staan, neemt jaarlijks toe. Deze toename is toe te schrijven aan onder andere leefstijlveranderingen en een stijging van de gemiddelde pensioenleeftijd. In Nederland zal naar verwachting in 2030 één op de vier werknemers een chronische aandoening hebben.

In het voorjaar van 2021 heeft de stichting Reha-projects (verder Reha) zich gemeld bij de gemeente met een initiatief gericht op effectieve en duurzame re-integratie. Algemeen betreft het initiatief een multidisciplinaire, niet-medicatieve interventiemethode (verder: Methode). In deze Methode worden personen vanuit een multidisciplinaire benadering gescreend om vervolgens in een aantal weken intensief getraind te worden waarna ze weer geschikt zijn om deel te nemen aan de samenleving/werk/ opleiding. Voor de locatie is hierbij het Vie-complex in beeld. De ontwikkelde Methode is gepatenteerd.

Om de Methode daadwerkelijk toe te (kunnen) passen, resteert de vraag op welke wijze de aanpak geïmplementeerd kan worden. Hierbij valt te denken aan de wijze van financiering, organisatie en huisvesting maar ook onderzoek naar potentiële doelgroepen en de wijze waarop de Methode passend bij de doelgroep duurzaam effectief kan zijn.

Het initiatief van Reha sluit aan bij de taakstelling van Vie om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit in Kerkrade maar zeker ook in de regio en zelfs daarbuiten. Daarnaast zal de nieuwe locatie Vie een belangrijke rol kunnen vervullen wanneer de Methode uitgevoerd wordt.

Beoogd resultaat
Een businessplan op te stellen dat antwoord geeft op de vragen of en zo ja hoe en onder welke voorwaarden de door Reha ontwikkelde methode binnen Vie duurzaam (primair) in Kerkrade en de regio kan worden ingezet.

Betrokken partijen
- Stichting Reha
- Innovatiehub Vie

Regie
Stichting Reha en Innovatiehub Vie.

Status
Het onderzoek naar de haalbaarheid van de uitvoering van de therapie in het Vie-gebouw bevindt zich in een afrondende fase. De voorlopige conclusie is dat het programma succesvol in het gebouw kan worden geïmplementeerd. Het onderzoek gaat daarmee over naar de volgende fase waarin invulling gegeven wordt aan voorbereiding, inrichting en oprichting van de organisatie. Het doel is dat vanaf het moment dat het gebouw in exploitatie gaat, de eerste deelnemers kunnen worden ontvangen.

